

Peio Sánchez
dóna les claus per
interpretar l'encíclica
ecològica de
Francesc

P 6-7

Lloat sigueu

LLUÍS SERRA:
«El Papa ha estat valent a
l'hora de reflexionar sobre
una situació tan urgent
com important»

P 11

**«Per
entendre'ns
cal retornar
a les fonts»**

El cardenal Lluís
Martínez Sistach
reflexiona sobre
el diàleg entre
cristianisme i islam

P 2, 20-21

Sumari

- 3 Transmetre la fe als infants a la família
- 9 Nova campanya «IN-Justícia Juvenil»
- 16 Entrevista al tenor Andrea Bocelli
- 25 Adéu a la llibreria La Formiga d'Or
- 28 Projecte del parc eòlic més gran del món

Editorial

El cardenal Lluís i el diàleg amb les religions

En el decurs del seu ministeri a Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach s'ha mostrat atent al diàleg amb les religions que va començar a impulsar sant Joan Pau II el 1986 amb l'«Esperit d'Assís», que han prosseguit Benet XVI i Francesc i que ha repercutit a les esglésies locals. En la seva darrera carta pastoral *Una Església samaritana...* l'arquebisbe de Barcelona subratlla que a les grans ciutats avança la religiositat: «L'any 1980, el 83% de la població mundial es considerava religiosa, mentre que l'any 2010 ja era el 89%. Els habitants de les grans ciutats busquen el suport de la religió...» El cardenal també ha fet gestos concrets: va encomanar la cura pastoral de la basílica dels màrtirs Just i Pastor a la Comunitat de Sant'Egidio que ha propiciat una presència continuada de pregària i d'acolliment als pobres i als pelegrins, sense distinció de creença i que té com un dels seus encàrrecs eclesials l'organització de les trobades internacionals de Pregària per la Pau. La que es va celebrar a Barcelona del 3 al 5 d'octubre del 2010 coorganitzada amb l'arquebisbat —«Convivre en un temps de crisi. Família dels pobles, família de Déu»— va comptar amb la presència de jueus i musulmans de setze països, de les grans religions mundials i de les diferents comunitats cristianes. El cardenal Lluís ha impulsat també el GTER, el Grup de Treball Estable de les Religions, fundat el 2004. El mes de gener passat va presidir un acte commemoratiu i de reflexió sobre l'Holocaust dels jueus amb la intervenció del rabí Alain Michel, doctor en Història, organitzat per la Facultat de Filosofia de Catalunya (URL).

Els dies 8 i 9 de juny a Florència el cardenal ha participat en la conferència internacional *Orient-Occident, diàlegs de civilitzacions*, coorganitzada per la Comunitat de Sant'Egidio i la Universitat d'Al-Azhar del

Caire. En aquest número especial de *Catalunya Cristiana*, publiquem l'entrevista que, amb aquesta avinentesa li fa Ramon Ollé, el seu delegat de comunicació. El cardenal hi apunta que «cal fer quelcom per crear una autèntica convivència Orient-Occident amb un ric diàleg cristianisme i islam» i dóna pistes concretes com ara la «reinterpretació dels textos de l'Alcorà des del context cultural actual», «anar als místics de cada religió», «conèixer millor la tradició de l'islam», «fer compatible la tradició islàmica amb els valors occidentals» (que «han de ser autèntics valors humans»), posar «en pràctica el principi de la reciprocitat en relació amb el respecte als drets humans» i «ajudar les autoritats civils en la gestió del pluralisme religiós»: tot un programa de diàleg i convivència interreligiosa.

Aquest número que teniu a les vostres mans és el primer d'una nova etapa. A partir d'ara *Catalunya Cristiana* s'imprimeix a tot color i amb un paper millorat. Esperem que aquesta imatge renovada del setmanari, que acaba de complir 35 anys, us agradi.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

El temps «ordinari»

Immersos en el pelegrinatge de l'Any litúrgic, aquest temps que pren el nom de temps «ordinari» és més que oportú per entendre i viure el misteri d'un amor —el de Déu manifestat en Jesús— que ens uneix i ens projecta. «En això coneixeran que sou deixebles meus —diu Jesús— si us estimeu els uns als altres.» Benet XVI ens deia ja fa temps que «la veritat de l'amor l'aprenem a l'Eucaristia» (Scar 2) i és entorn d'ella que els cristians la rebem, la compartim i estem cridats a contagiar-ne la seva vivència. El mandat ens ve de Jesús: «Aneu, anuncieu, feu deixebles...», una Església en sortida —com ens demana el papa Francesc— que és la comunitat de deixebles missioners que primeregen, que s'involucren, que acompanyen, que fructifiquen i festegen» (EG 24).

A les nostres parròquies i comunitats hem viscut un temps en el qual la celebració de l'Eucaristia ha pres una especial significació pel fet de «la primera comunió». Un moment privilegiat per donar a entendre el misteri que amaga, un misteri d'amor que s'uneix a l'experiència de relació familiar on l'amor és el vincle més sòlid. Ens conforta saber que «l'Eucaristia, si bé constitueix la plenitud de la vida sacramental, no és un premi per als perfectes, sinó un generós remei i aliment per als febles» (EG 47). Jesús ens diu: «Feu això en memòria meva!» No deixem de fer-ho! Per això, és tan necessària la perseverança en les celebracions de la comunitat cristiana, sobretot l'Eucaristia i, amb elles, entendre i viure els signes que fem, l'acollida que regalem, el sentit de les paraules que diem, la capacitat d'escolta que comuniquem, el goig per allò que celebrem, l'amor que contagiem, el compromís que adquirim, el testimoni que donem. Aquesta vivència, que hem de fer persistent en el temps, ens dóna raó de la nostra obertura al misteri, a Déu que és amor. El temps litúrgic «ordinari» que hem iniciat i que va fins a l'Advent és molt ric en contingut i som invitats a compartir tot el que ens ofereix. Aprofitem-ho!

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 24 de juny del 887: es funda el monestir de Sant Joan de les Abadesses.

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta
Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat
Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande
Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM
Col·laboradors d'aquesta setmana: Jaume Aymar, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Bernabé Dalmau, Josep Gil, Joan Guiteras, Joan E. Jarque, Elisabet Juanola, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Ramon Ollé, Joan Pallarès-Personat, Josep M. Puigjaner, Quique, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Jordi Sánchez, Peio Sánchez, Lluís Serra, Lluís Solà, Mercè Solé, Sebastià Taltavull, Francesc Torralba, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:
 C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
 Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775
 a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)
 a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)
 a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)
 Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana
Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa
Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura
Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)
Autoedició i compaginació: Carlos Aguado
Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
 Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €
 Gibraltar i Portugal: 135,01 €
 Resta d'Europa: 213,25 €
 Amèrica i Àfrica: 250,01 €
 Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

La catequesi comença a la família

Pares i avis tenen un paper essencial en la iniciació cristiana dels fills i néts

Miquel Àngel Codina

Els pares i els avis són, sens dubte, els primers catequistes i transmissors de la fe a fills i néts. Un element cabdal en aquesta educació cristiana és el testimoni que poden oferir als més petits de la casa: resar a l'hora d'anar-se'n a dormir, beneir els àpats, anar a missa... La doctrina feta vida.

Segons Victòria Cardona, escriptora i orientadora familiar, transmetre la fe als infants és difícil «perquè les persones que no tenen fe no poden donar el que no tenen. La fe és un do que rebem de Déu amb el bateig, però que cal alimentar perquè es faci visible. D'una banda, els nostres fills ens han de veure llegir l'Evangelí o anar a alguna classe de teologia, ja que la formació és molt important; de l'altra, han de copsar com encaixem la feina, el cansament, el dolor per la pèrdua de persones que estimem o com rebem els sagraments i com la nostra fe reforçada la demostrem amb fets. La fe i la confiança en Déu dels pares brilla i atrau més que mil paraules escrites en una pissarra; són un exemple que els fills descobreixen».

«Els avis —comenta Cardona— són avui un puntal a la vida de moltes famílies. Fills i néts valoren la seva disponibilitat, generositat, discreció i altres qualitats. He aprofundit sobre temes diferents en tots els meus títols, però la música de fons sempre és la mateixa: tenir una actitud positiva per tornar a començar cada dia amb il·lusió, esforçar-nos per viure valors, comunicar-nos amb confiança en l'àmbit familiar i viure un ritme lent a casa que convidi a crear forts lligams afectius.»

Victòria Cardona acaba de publicar el llibre *Teixint el tapís de l'amistat* (Editorial Meteora), adreçat a joves i a pares. «Els joves hi poden aprendre les qualitats que es necessiten per viure una bona amistat: la lleialtat, el respecte, l'agraïment, el perdó... Els pares aprofundiran com fer-ho perquè els fills es relacionin amb amics que els ajudin a ser més sociables. Habilitats socials com l'empatia, l'assertivitat o la resiliència els seran útils per preparar-los per a la seva vida futura de treball en equip o per a la convivència en general», explica.

La periodista i escriptora Sandra Buxaderas opina que «avui hi ha nous desafiaments. Amb l'actual sistema econòmic, sovint tant el pare com la mare treballen fora de casa quasi tot el dia i llavors queden molt poques hores de relació amb els fills, que és allà on es poden compartir experiències i transmetre valors. I de vegades les famílies també es tanquen massa a casa davant de la televisió i no es relacionen entre ells».

«Transmetre la fe —explica Buxaderas— té molt a veure amb buscar maneres d'estar més amb els nostres fills o néts i de buscar espais per compartir experiències i per dialogar sobre el que estem vivint. Déu és una experiència molt profunda; no és fàcil viure'l amb

Sandra Buxaderas amb les seves filles, la Núria i l'Anna, a la falda.

JUANJO FERNÁNDEZ

«Cal desenvolupar la interioritat dels infants: mirar ben endins per mirar més enllà!»

SANDRA BUXADERAS

«A Jesús no cal anar-lo a buscar, és a tot arreu en cada moment de la nostra vida familiar»

presses.» I afegeix: «Personalment em serveix molt dinar i sopar amb la meva filla gran (Núria, de 3 anys) amb tranquil·litat, poder-me aturar a jugar amb ella quan tornem de l'escola i comentar el que passa al carrer, fer activitats conjuntes amb amics de totes les edats, quedar-me una bona estona amb ella amb la llum apagada o una espelma encesa a l'hora d'anar

a dormir i agrair a Déu els moments bonics... És llavors que podem parlar de les experiències que hem viscut i podem trobar el temps d'afrontar temes transcendentals, com Déu, l'amistat, la por o la mort. I a la petita (Anna, de quatre mesos) també puc tractar de transmetre-li l'amor de Jesús intentant que se senti atesa, protegida i estimada en tot moment. Jesús és també l'escalfor d'una carícia.»

«Molts pares, seguint el model de Jesús, intenten basar l'autoritat més en l'amor que en el temor, i això permet transmetre la fe amb més autenticitat. El fet de viure actualment l'espiritualitat en un entorn una mica hostil pot impulsar pares i avis a cercar noves maneres de compartir experiències de fe que poden deixar molta més petjada en els infants que no pas viure la fe de manera rutinària», assenyala Sandra Buxaderas.

Jesús, un bon amic

«La fe és un do de Déu. Sé que és una obvietat, però no ho hem d'oblidar, perquè el fet que nosaltres "transmetem" no implica necessàriament que els nostres fills ho estiguin "rebent". No em sembla que sigui especialment més difícil ara que en altres moments històrics. Sí que vivim una època molt materialista, però al mateix temps hi ha un gran interès per l'espiritualitat, i per la solidaritat. Aprofitem-ho per

desenvolupar la interioritat dels infants: mirar ben endins per mirar més enllà!», subratlla Juanjo Fernández, consultor pedagògic de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya i autor dels volums *La pregària de la porta* i *Preguem de la A a la Z* (tots dos publicats per l'Editorial Claret).

En aquests llibres, l'autor especifica que els lectors «hi trobaran una experiència de pregària familiar, una metodologia de pregària quotidiana per començar el dia i 130 pregàries per posar-ho en pràctica, directament o adaptant-les a la pròpia realitat, ja que amb els llibres s'inclou la possibilitat de disposar de les pregàries, però també dels textos i les imatges! M'agrada dir que és una oportunitat per sortir de casa de la mà de Déu!».

Juanjo Fernández reconeix que la transmissió de la fe en família cal fer-la «com tot, des de la coherència: si la nostra fe és fonamental (de fonament) i no ornamental (de decoració), Jesús es farà present en la nostra vida: la pregària al matí —o al vespre—, la benedicció de taula, l'assistència a missa (sobretot si procurem anar també a misses familiars), apuntar-los a la catequesi, la lectura de la Bíblia (i de tants llibres que adaptin i expliquen molt bé la Paraula), la cançó de bona nit, el compromís en activitats solidàries (les que passen pel nostre temps i la nostra butxaca)...».

Sandra Buxaderas és l'autora del

llibre *Com viure Jesús en família* (Edicions Pòrtic): «La manera com es viu l'espiritualitat ha canviat tant que em va semblar útil buscar idees que puguem aplicar en el nostre dia a dia amb fills i néts. Hi trobem cinquanta exemples de com es pot aprofundir avui la relació amb Déu amb infants de totes les edats. Quinze famílies molt diferents donen testimoni de com s'ho han fet per transmetre valors, per resar amb els nens o què han fet quan el nen ja no ha volgut resar a la nit. Aquests testimonis volen ser una font d'inspiració per tal que després cada família trobi la seva pròpia manera de relacionar-se amb Jesús.»

Són diverses les maneres en què pares i avis poden «convidar» Jesús a casa per tenir tots plegats una vida més plena i viure els valors de l'Evangelí. «A Jesús el podem convidar a casa beneint taula o resant amb el nen abans de posar-lo a dormir, però també assajant noves maneres de pregar tota la família unida, encenen una espelma a la sala, resant i dialogant al cotxe o entrant en una ermita quan sortim a passejar a la muntanya... Ara bé, a Jesús no cal anar-lo a buscar, és a tot arreu en cada moment de la nostra vida familiar. Amb cada gest nostre, vivim l'Evangelí... o ens n'allunyem», afirma Buxaderas.

Per la seva banda, Victòria Cardona posa en relleu que «és fonamental que els pares donin testimoni d'una fe viscuda amb coherència. Els fills han de veure que els pares viuen el que els expliquen. Els pares han d'ajudar a engrandir la capacitat d'estimar dels fills, animant-los a fer petits serveis a casa, als germans, avis i companys de classe. Tot el que els pares fan o diuen s'ha de transmetre amb alegria. Necessiten dels pares afabilitat i disponibilitat generosa».

«Tenim a l'Evangelí —constata Cardona— unes imatges de Jesús que poden il·lustrar el comportament de la família cristiana. Els pares podem acostar els fills a la vida de Jesús amb la lectura i explicació de petits fragments de l'Evangelí. Els infants s'animen llavors a imitar la seva atractiva vida i, a l'adolescència, etapa caracteritzada per la recerca de la identitat, els servirà de referent Jesús, que mai no defrauda. Tota la vida de Jesús és una vida d'amor. I el bé sempre, sempre, és difusible.»

«És bo iniciar els fills, de ben petits, en algunes pràctiques de vida de pietat que quedin incorporades a la seva ànima. Han de reconèixer Déu com un pare que els estima, la Mare de Déu com la que els cuida i l'àngel de la guarda com algú que els protegeix. En el Parenostre, l'Ave Maria i l'oració

Iniciar els infants en el creixement en la fe és l'objectiu de la Pregària 0-7.

a l'àngel de la guarda hi trobaran tres columnes fortes que alimentaran la seva fe, esperança i caritat. Cal afegir-hi la benedicció de la taula, que agrada molt de fer als infants. Veure en família pel·lícules amb valors, que animin el bon cor, també és un recurs excel·lent per foragitar la més mínima violència dels nostres fills», considera Cardona.

Pregària per als infants

El febrer del 2003 va néixer a la parròquia de la Puríssima de Sabadell la Pregària 0-7. «Uns pares i mares van demanar a uns catequistes de la parròquia que caldria pensar alguna activitat en què ells i els seus fills petits poguessin participar plegats en una activitat parroquial. Després de dotze anys de pregàries mensuals amb els més menuts de la comunitat i les seves famílies, la iniciativa està totalment consolidada», comenta l'equip de la Comissió Pregària 0-7.

Es tracta d'un espai de trobada, que es fa cada tercer dissabte de mes, amb dos objectius ben clars. D'una banda, ajudar les famílies a la iniciació a la pregària i a la vida cristiana dels seus fills petits, a través de compartir una pregària a la parròquia pensada per a ells. I de l'altra, fer que els més menuts comencin a participar en activitats par-

VICTÒRIA CARDONA

«Tota la vida de Jesús és una vida d'amor. I el bé sempre, sempre, és difusible»

amb el conte que els hem explicat. Val a dir que és una proposta de treball manual per fer a casa, amb l'ajuda dels pares, cosa que els permet tornar a parlar del que hem fet a la pregària. Els comentaris de les famílies ens ho confirmen i a vegades els nens i les nenes, en les seves explicacions, ens fan veure que a casa han reviscut el conte.»

Acabada l'estona de pregària, pares i fills berenen en una sala de la parròquia, on comparteixen el que han portat entre totes les famílies; la mainada juga una estona i els adults fan petar la xerrada. Això és important per crear vincles entre tots plegats.

«Els més menuts de la família necessiten estones de pregària breus i senzilles, però cal que siguin habituals i que l'actitud dels adults sigui coherent i sincera. Els nens i les nenes veuen que els adults que participem en la pregària, tant els familiars com els catequistes, hi tenim una participació compromesa i activa: cants, pregàries, moment de la pau... Només és explícit per a ells el moment de les preguntes i la reflexió que fem conjuntament amb ells», manifesta l'equip de la Comissió Pregària 0-7. També és primordial que la mainada s'adoni que els seus familiars tenen altres moments de participació en la vida parroquial: anar a missa, assistir a una reunió, etc.

roquials i créixer en la fe i en el sentit de pertinença a la comunitat cristiana. L'equip especifica que «la pregària, tot i tenir una estructura fixa des dels seus inicis, s'ha anat modificant per tal de fer-la encara més propera als infants».

La Pregària 0-7 està pensada com una estona de pregària per als infants i els seus acompanyants adults, «ja que partim de la idea que són els pares qui millor poden alimentar el despertar religiós dels seus fills i que l'observació i imitació de la fe dels pares i les vivències religioses familiars fan néixer les actituds, les conductes i les creences dels fills».

«Amb la intenció de donar continuïtat a la pregària —afegeix l'equip—, sempre els donem un record relacionat

Aprovat un tribunal per jutjar bisbes que actuen amb negligència en casos d'abús sexual a menors

ACI
Ciutat del Vaticà

El Consell de Cardenals, en la darrera reunió, ha tractat temes relacionats amb la Comissió per a la Tutela de Menors que lluita contra els abusos sexuals; el tema econòmic i la reforma dels mitjans de comunicació al Vaticà.

Les principals decisions que s'han pres es refereixen a la defensa dels menors en casos de pedofília a l'Església. El papa Francesc ha aprovat, en aquest sentit, diferents propostes que inclouen les possibles denúncies d'abús d'ofici episcopal i les acusacions d'abús sexual de nens i d'adults vulnerables per part del clergat. El Pontífex ha creat un tribunal per jutjar bisbes que actuen amb negligència en casos d'abús sexual contra menors o que no actuen de manera adequada amb les denúncies que els arriben. D'aquesta manera, ha instituït una secció especial dins de la Congregació per a la Doctrina de la Fe.

D'altra banda, s'ha dedicat un temps a l'examen d'un esborrany del preàmbul de la nova Constitució que reguli el funcionament de la cúria romana. Pel que fa a l'economia, el cardenal George Pell, prefecte de la Secretaria d'Economia, ha presentat una relació sobre l'actualització de les reformes financeres. També s'ha parlat del nomenament del nou revisor general,

Les principals decisions que s'han pres es refereixen a la defensa dels menors en casos de pedofília

l'aprovació del nou estatut de la Caixa de Pensions i de la necessitat de completar la llista d'entitats que hauran de ser sotmeses a l'autoritat i a la supervisió del Consell d'Economia com preveuen els seus estatuts.

A més, s'ha informat d'una sèrie de

noves iniciatives que el Consell d'Economia ha posat en marxa, entre elles la constitució d'un grup de treball per a l'anàlisi d'ingressos i inversions, gestió de recursos humans i estudi de sistemes informàtics.

Un altre dels assumptes que ocupen el Consell de Cardenals és la reforma dels mitjans de comunicació que pertanyen al Vaticà: el Pontifici Consell per a les Comunicacions Socials, l'Oficina de Premsa vaticana, Ràdio Vaticana, el Centre Televisiu Vaticà, *L'Osservatore Romano*, el Servei Fotogràfic, la Llibreria Editorial Vaticana, la Tipografia Vaticana i l'Oficina d'Internet.

En els propers mesos el Papa constituirà un nou dicasteri i efectuarà nous nomenaments.

Acord entre el Vaticà i els EUA per combatre l'evasió fiscal

AICA / Ciutat del Vaticà

L'arquebisbe Paul Richard Gallagher, secretari per a les Relacions amb els Estats del Vaticà, i l'ambaixador dels Estats Units al Vaticà, Kenneth F. Hackett, van firmar un acord històric entre la Santa Seu i els Estats Units per millorar el compliment de les normes tributàries internacionals i l'intercanvi d'informació fiscal en implementació de la Llei sobre el Compliment Fiscal relativa a Comptes a l'Estranger. Aquest acord subratlla el compromís de totes dues parts per promoure i garantir el comportament ètic en l'àmbit financer i econòmic. Servirà per preveure l'evasió fiscal i facilitar el compliment de les obligacions tributàries per part dels ciutadans nord-americans que fan activitats financeres a l'Estat de la Ciutat del Vaticà.

El Papa demana a Putin un compromís amb la pau a Ucraïna

AICA / Ciutat del Vaticà

El papa Francesc ha demanat al president rus Vladímir Putin «un sincer i gran esforç per fer possible la pau» a Ucraïna, en el marc d'una trobada mantinguda al Vaticà el 10 de juny. Durant la reunió, totes dues parts van manifestar la necessitat de complir amb els acords de Minsk que exigeixen, entre altres coses, l'alto el foc immediat a l'est d'Ucraïna. També van parlar sobre la situació dels cristians a Síria i a l'Iraq i de la participació de la comunitat internacional.

En el moment dels regals, Putin va obsequiar el Papa amb un brodat a mà d'or de l'església del Salvador, destruïda durant l'època soviètica i després reconstruïda. Francesc li va lliurar l'exhortació apostòlica *Evangelii gaudium* i un òbol amb l'àngel de la pau. «Aquest és l'àngel de la pau», li va dir el Pontífex, «que venç totes les guerres i que parla de la solidaritat entre els pobles; està en relació amb l'*Evangelii gaudium*, que té moltes reflexions humanes, geopolítiques i socials».

La segona audiència entre Francesc i Putin va tenir lloc després de les crides contínues del Papa per posar fi al conflicte a Ucraïna i les peticions perquè es respecti l'alto el foc.

Església en sortida

Comunicació i Església són el mateix

Fa un mes vaig participar en el Primer Congrés Internacional de Mitjans Digitals de l'Església ortodoxa a Atenes. No hi havia més representació del món catòlic que jo i la directora de l'Observatori Blanquerna. Els sentia parlar i era com tornar a la Facultat de Comunicació d'ara fa quinze anys... Ressonaven discursos de por i d'inquietud per controlar una xarxa incontrolable (internet) i també alguna veu entusiasta amb les seves possibilitats.

El cristianisme es rendeix, tard o d'hora, a l'evidència que el món s'ha submergit en els mitjans digitals i que formen part de la vida mateixa: vivim en ells.

Aquesta setmana hem acabat el diploma d'especialització universitària en Comunicació Institucional i Religió a l'Era Digital. Durant aquest curs, han anat passant més de trenta professors i experts de diferents àmbits de la Comunicació i de la Religió. I al final t'adones que

Comunicació i Església és un tàndem connatural a la mateixa existència de l'Església com a sagrament o senyal de salvació o com a testimoni de l'Evangelí. Fer-se present en el món és també fer-se present a les xarxes socials; no com a presència estàtica sinó com a subjecte dialogant.

La xarxa és horitzontal i el discurs de l'Església és una veu més entre milers. L'obertura a les xarxes socials no pot ser una croada per tal d'augmentar la clientela sinó una possibilitat d'acostar-nos a l'altre. A partir del diàleg descobrim terrenys que no havíem explorat ni pensat mai, dimensions de veritat que ens havien passat desapercebudes. Les noves tecnologies són possibilitats i oportunitats de l'Església per dir i per escoltar, per testimoniar, per pensar-se i descobrir-se davant d'un «jo que no sóc jo»: l'altre.

Jordi
Sánchez
Torrents

Mirada de fe davant del repte ecològic

Set claus per entendre l'encíclica «Laudato Si» del papa Francesc

Peio Sánchez
Professor
d'Antropologia
teològica

«El canvi climàtic s'ha convertit en una crisi existencial per a l'espècie humana», alerta la periodista i divulgadora científica Naomi Klein en el seu recent llibre *Això ho canvia tot*. No es tracta d'alarmisme apocalíptic, sinó d'un fet, reconegut pel consens científic, més enllà d'algunes veus discordants, sovint lligades a les empreses energètiques que pugnen per conservar el seu estatus.

La nova encíclica del papa Francesc, titulada *Laudato Si* («Lloat sigueu»), és una aportació en un moment crucial per a la humanitat. L'experiència cristiana de Déu il·lumina aquesta hora en què la civilització té el repte d'emprendre un gir que afecta la seva forma de vida i el model de la relació de l'ésser humà i el món. Trastocada aquesta relació bàsica, la relació amb l'altre, la dimensió social queda radicalment qüestionada, no només i primàriament en les formes de producció i consum, sinó també en les vessants polítiques, socials i comunitàries tant a escala local com en la dimensió planetària.

La urgència d'aquesta crida ètica exigeix a l'ésser humà qüestionar-se també des de la seva fe. En quina mesura el Déu creador ens ofereix la seva paraula i la seva presència per acompanyar aquest *kairós*? Com podem recuperar la nostra memòria de criatures per així rellançar la nostra confiança en el futur de la promesa de Déu?

1. La crisi de la Terra implica un desplaçament del Creador als éssers humans

Sembla que el moviment ecologista, que ha tingut fonts tan variades d'inspiració, reclama ara, amb prioritat especial, la dimensió espiritual. Quan la humanitat entra en una fase de no-retorn en la seva relació amb el planeta, aquesta pregunta es trasllada especialment als dos terços de la població de la Terra que es reconeixen vinculats a l'experiència religiosa, i que molt majoritàriament confessa Déu, creador de l'univers.

Certament que des del Déu bíblic, entre el Creador i les criatures hi ha una relació especial que es concentra en l'experiència d'amor i llibertat de l'ésser humà. La situació actual, crítica on el factor humà pot afectar les condicions de vida de totes les criatures, implica una crida de Déu a la responsabilitat de la humanitat.

En el relat bíblic del qual beuen les tres religions abrahàmiques Déu ofereix als éssers vius la terra com a estatge. L'exegesi discuteix avui el sentit de «Domineu la terra» (Gn

La nova encíclica del papa Francesc és una aportació en un moment crucial per a la humanitat

El creient és convidat, en primer lloc, a viure en l'admiració agraïda per la creació

1,28) quan alguna vegada s'ha interpretat a favor de l'espoli realitzat pels éssers humans. Lluny d'aquesta interpretació interessada, l'ésser humà és reconegut com a imatge i representant de Déu en la creació, tant en el treball com en l'oci, tant a l'hora de procurar-se les condicions per viure com quan es responsabilitza amb la cura per a la conservació de totes les criatures. La terra és l'espai o casa per a la vida en què el Déu creador i transcendent està disposat a viure.

Els éssers humans, des del do rebut de ser criatures i participar de la creació, som responsables i col·laboradors de la creació contínua de Déu. La imatge del «présteu» ens recorda el servei d'administradors, d'ecònoms,

es podria dir, que hem de retre comptes davant de Déu.

2. La lloança confiada traspasa la por del col·lapse

El dilema entre destruir o conservar ha arribat de la taula de les nostres cuines i de les nostres trobades a les taules guarnides de flors de les fracassades cimedes del clima. Tanmateix, i de forma una mica sorprenent, la fe en el Creador, abans de reclamar l'exigència ètica, és una invitació a lloar. El creient és convidat, en primer lloc, a viure en l'admiració agraïda per la creació. No és estranya la crida al cant de Francesc com la primera disposició per tornar a la font de la qual raja la responsabilitat ètica exigida per a aquest moment.

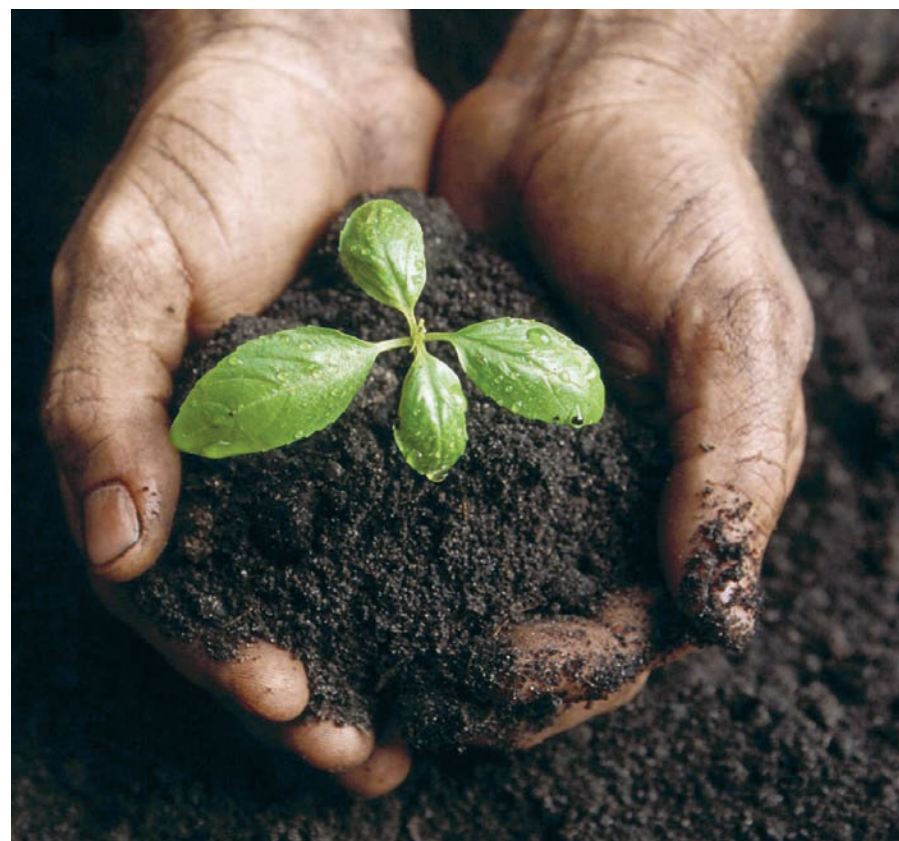
L'agraïment suposa un canvi de mirada, des del consum a la contemplació, des de l'ídol a la imatge. Aprendre a mirar permet descobrir en l'ocultació la latència de l'Esperit vivificador que contra els desastres ambientals i les massacres a la vida de la qual som responsables mostra un Déu que continua preguntant: «On eres tu quan jo posava els fonaments de la terra?» (Jb 38,4) a la vegada que promet «un cel nou i una terra nova» que serà «el tabernacle

on Déu habitarà amb els homes» (Ap 21,1-5). La font no rau en l'exigència imprescindible sinó en el do immerescut i tossut de Déu que sosté la bondat de la creació.

3. Els pobres, víctimes del deteriorament ambiental

La mateixa creació que «pateix» l'explotació és la «nova pobresa» que gemega en dolors de part. La destrucció de la natura implica una relació de saqueig. Vegeu l'esgotament dels recursos naturals, els riscos destructius del *fracking* (fracturació hidràulica per obtenir gas natural) o l'extensió desbordant a tota la població mundial del consum desmesurat.

En aquesta situació, les víctimes

primeres de la crisi ecològica i del canvi climàtic seran novament els pobres; per exemple, les poblacions indígenes que viuen dels recursos naturals. Afrontar el canvi climàtic vol dir abordar conjuntament l'abisme de desigualtat que posa en risc el dret a la vida degradant el treball, l'habitatge, la salut o la seguretat. L'ecologia ha d'anar de bracet de la justícia perquè totes dues han de ser protagonistes en la restauració de la vida.

4. Les generacions futures, herència de mort o esperança de vida

Les generacions futures tenen el dret d'heretar un planeta habitable i una forma de vida compatible amb la cura de la creació. És responsabilitat humana l'aposta per la vida que és anterior al naixement i que s'estén als que vindran després. La defensa de la vida dels no nascuts s'estén als que han de venir; ells són l'esperança humana. El consum energètic, les indústries d'armament, el creixement dels residus o la gestió de l'aigua són amenaces veritables. Aquesta cultura de mort reclama la vigència del qui «no és Déu de morts, sinó de vius» (Mc 12,27). Només la transformació cap a una cultura de vida, que assumeix la dignitat i la transcendència de la creació, obre l'esclletxa cap al futur que ve del Déu que ha complert la seva promesa.

5. El pecat de la terra ferida

El saqueig de la creació és pecat. És un mal que és infligit a totes les criatures. Que actua com un pecat estructural amb responsabilitat personal que genera mitjans ma-

lignes que, oblidant les persones, ofenen Déu. Certament tenen el seu origen molt més enrere en formes d'ambició que es van transformant i que cada vegada concentren més el poder.

La cadena de responsabilitats té graus diferents i queda encoberta per la banalitat, on les responsabilitats es dilueixen en la trama. En aquesta ruptura amb la creació, Déu convida i reclama la conversió en els diferents nivells de culpabilitat abraçant la responsabilitat dels qui tenen els mitjans de producció, dels qui realitzen l'administració política, dels funcionaris o dels consumidors. La qüestió climàtica passa, des del punt de vista cristià, per una conversió general de múltiples implicacions.

6. Posar límits al mal de l'escalfament global

La inspiració bíblica ja posa límits a les eleccions dels éssers humans.

L'ecologia ha d'anar de bracet de la justícia perquè totes dues han de ser protagonistes en la restauració de la vida

El saqueig de la creació és pecat. És un mal que és infligit a totes les criatures

L'ésser humà que ha ferit la creació està cridat a restaurar-la

El Creador és qui posa límits entre la llum i les tenebres, entre el caos i l'ordre. També l'ésser humà té els seus límits en la mortalitat i en la capacitat de transgredir el pla de Déu. Quan traspasa aquests límits fa malbé l'harmonia de la creació. Així, en el relat del primer capítol del Gènesi, assenyalava que en l'àmbit natural hi ha coses de les quals no es pot disposar (prohibicions) perquè posen en risc la vida creada per Déu.

La ciència i la tècnica associades al progrés obren les fronteres del possible, però on comencen els límits del progrés? La ciència del clima ens ha ensenyat les conseqüències de superar uns límits en l'escalfament global. Aquí la ciència, en les seves certeses i incerteses, ens assenyalava els límits que ens fan recordar el vell manament diví on assumir-los és qüestió de vida o mort.

7. Ètica i política per a la reconciliació amb la creació

L'ésser humà que ha ferit la creació està cridat a restaurar-la. Això és possible en Crist com diu Ireneu: «És ell, en efecte, qui posa llum a l'altura, qui allarga la profunditat que s'enfonsa molt radicalment en la terra, qui estén la longitud de l'Est i l'Oest.» Aquesta acció reconciliadora obre permanentment processos de reconciliació que són oportunitats per tornar a començar. Des d'aquí la fe es posa al servei de l'ètica, que, tenint cura de l'ambient, restaura les relacions humanes des de la crida a la vida d'una nova creació que ja ve. Això implica una opció política que doni forma jurídica a les exigències mínimes ineludibles i que faciliti les altres exigències que permetin donar raó al progrés des de la sostenibilitat.

Pelegrinatges 2015

JULIOL / **6 - 10 Castella:**
Ruta de santa Teresa d'Àvila

SETEMBRE / OCTUBRE **21 - 3 Etiòpia:**
Ètnies, cristians i tribus del sud

JULIOL / AGOST / **25 - 1 Jordània:** Ruta bíblica

OCTUBRE / NOVEMBRE / **28 - 7 Pèrsia:** Ruta bíblica

OCTUBRE / **Turquia:** Ruta de sant Pau

DESEMBRE / Llums de Nadal a **Nova York**

OCTUBRE / **18 - 31 Japó:** Gran imperi d'Orient

DESEMBRE / Pelegrinatge a **Terra Santa**

Madrid

Nens i joves empresonats: una realitat invisible

Missions Salesianes llança la campanya «IN-Justícia Juvenil»

Rosa María Jané Chueca
Madrid

La nova campanya de Missions Salesianes, «IN-Justícia Juvenil» té com a objectiu donar a conèixer una situació que passa desapercebuda: «Els nens, nenes i joves privats de llibertat. Volem que la societat conegui la realitat que viuen aquests menors quan són empresonats o enviats a un reformatori. En molts casos, els menors compleixen condemnes per delictes que en adults no ho són, com ara dormir al carrer», explica a *Catalunya Cristiana* Ana Muñoz, portaveu de Missions Salesianes.

La campanya neix del treball que desenvolupen els missioners salesians a països com ara Sierra Leone, l'Índia, el Brasil, les Filipines, El Salvador o Benín amb aquests nens i joves que tenen problemes amb la llei.

Com ens comenta Muñoz, segons les Nacions Unides, hi ha més d'un milió de nens, nenes i joves en aquesta situació: la majoria no té antecedents i el 59% dels menors internats no han rebut sentència tot i que es troben retinguts.

La portaveu de Missions Salesianes assegura que «els menors que són privats de llibertat veuen com els seus drets són violats sistemàticament. Molts nens i nenes són tractats com delinqüents quan, en realitat, el que necessiten és una mica de suport i assistència social». En aquest sentit, considera que l'enviament d'un menor a la presó o a un reformatori «hauria de ser un dels últims recursos, però en molts llocs és un procediment habitual. Per exemple, a Kènia més de 1.800 menors estan privats de llibertat perquè es troben en situació de desemparament o vivint al carrer, 500 més perquè no estan sota el control dels pares, i prop de 600 per pidolar».

De totes les etapes del procediment de la justícia juvenil, «és durant l'arrest i immediatament després, mentre té lloc la custòdia policial, quan els menors tenen més probabilitats de ser víctimes de tortures i altres formes de maltractament», denuncia Ana Muñoz.

A les presons els menors han d'afrontar problemes com ara espais insuficients, roba i protecció contra el fred inadequades, alimentació escassa i de baixa qualitat, instal·lacions sanitàries i d'higiene dolentes, dificultat d'accés a tractament mèdic, poques oportunitats de formació i supervisió... enumera Muñoz. I afegeix: «Si la situació dels menors a les presons i als reformatoris és difícil, en el cas de les nenes i adolescents és encara més greu. Elles tenen més probabilitats de ser violades tant en el moment de la detenció com durant l'interrogatori i l'empresonament. La manca d'instal·lacions especials per a noies fa que la majoria de les menors hagin de complir les penes a presons amb adultes. A

Missions Salesianes

Nen de Sierra Leone del Don Bosco Fambul.

més, les nenes amb problemes amb la llei tenen encara més dificultats que un noi per accedir a l'educació o a una formació que pugui ajudar-les a guanyar-se la vida a l'exterior.

L'educació, proposta salesiana

Com a fills de Don Bosco, els salesians estan convençuts que hi ha alternatives a l'entrada dels menors a la presó o al reformatori. «El gran repte», diu Ana Muñoz, «és entendre que per posar fi a la violència ens cal ser capaços de transformar el cor de l'agressor i deixar de pensar en la venjança. Transformar els joves, nens i nenes amb problemes amb la llei a través de l'educació és la proposta dels missioners salesians».

Quan preguntem a la portaveu de Missions Salesianes si aquests infants i joves són recuperables, respon amb rotunditat: «És clar que sí. I tenim experiències com la d'en Johny a Sierra Leone, que va estar a la presó de Pademba Road, a Freetown.»

El mateix Johny posa paraules a la seva història: «Vaig estar en una cel·la amb delinqüents comuns adults. Només em donaven una tassa de te negre sense sucre i un plat d'arròs per menjar. A la nit no podia dormir perquè havia de ventar els *macho boys* i si ho feia era ajupit. Al matí, netejava la llaua on fèiem les nostres necessitats. Però el pitjor van ser els abusos sexuals dels quals vaig ser víctima durant dos llargs anys. Ho vaig denunciar però ningú no em va escoltar. Era un nen de 14 anys. El meu delicte va ser dormir al carrer.»

La família d'aquest jove havia mort durant la guerra civil que va tenir lloc a l'interior del país i ell va marxar a Freetown per guanyar-se la vida, ens informa Ana Muñoz: «El jutge el va

pensava, una vegada i una altra, que no era ningú, que no tenia ningú, que ningú no s'ocupava de mi.» Per això va intentar suïcidar-se: «Em van salvar uns nois al port. Ells em van parlar de la llar Don Bosco. Em van dir que tindrien cura de mi. Que podria menjar, dutxar-me... hi vaig córrer i em van rebre amb un somriure. No em van pegar mai, no em val alçar la veu, vaig rebre paraules de suport i abraçades plenes d'amor.» Actualment en Johny treballa al centre ajudant altres nens i nenes com ell.

Per això aquesta

campanya cerca recollir fons per poder continuar treballant a favor d'aquests nens i joves. Com subratlla Ana Muñoz, «intentem donar-los una oportunitat. Acollida, respecte, educació i amor. Aquesta és la seva recepta. A més, els missioners treballen amb les autoritats, amb la policia... perquè respectin els drets dels menors».

El dia a dia dels salesians no és fàcil. Treballar amb aquests menors tan ferits és una tasca ingent, «no pels nois en ells mateixos», aclareix Muñoz, «però hi ha persones que no entenen que un nen, nena o jove no pagui pel que ha fet. I no es tracta d'impunitat, sinó d'entendre les necessitats del menor. Els missioners salesians entenen que cal educar en lloc de castigar».

Per col·laborar amb aquesta nova campanya «IN-Justícia Juvenil» podeu consultar la pàgina web www.missionessalesianes.org.

«El gran repte és entendre que per posar fi a la violència ens cal ser capaços de transformar el cor de l'agressor i deixar de pensar en la venjança»

alliberar després de dos anys entre reixes. En Johny creia que el més dur ja havia passat, però la realitat és que no es trobava bé amb ell mateix.» I continua explicant en Johny: «Només

EL MUNDO DE LAS HERENCIAS

«En el Bufete Rojas trabajamos para que cuando llegue el día en que ya no estés, tu familia pueda permanecer unida y que todo lo que te ha costado tanto acumular en vida, no sea motivo para dividirla cuando faltes.»

Un buen testamento, bien explicado, con mucho amor y cariño puede ayudar a que este trámite tan doloroso pueda ser un poquito más fácil. ”

Bufete Rojas

ABOGADAS ESPECIALISTAS EN HERENCIAS

TELÉFONO 93 246 60 96 / 93 265 89 22 CONTACTO mariaelbarojas@bufeterojas.es WWW.BUFETEROJAS.ES

Punt de vista

Bernabé Dalmau
Monjo de Montserrat

Bisbes notoris, eslògans apòcrifs

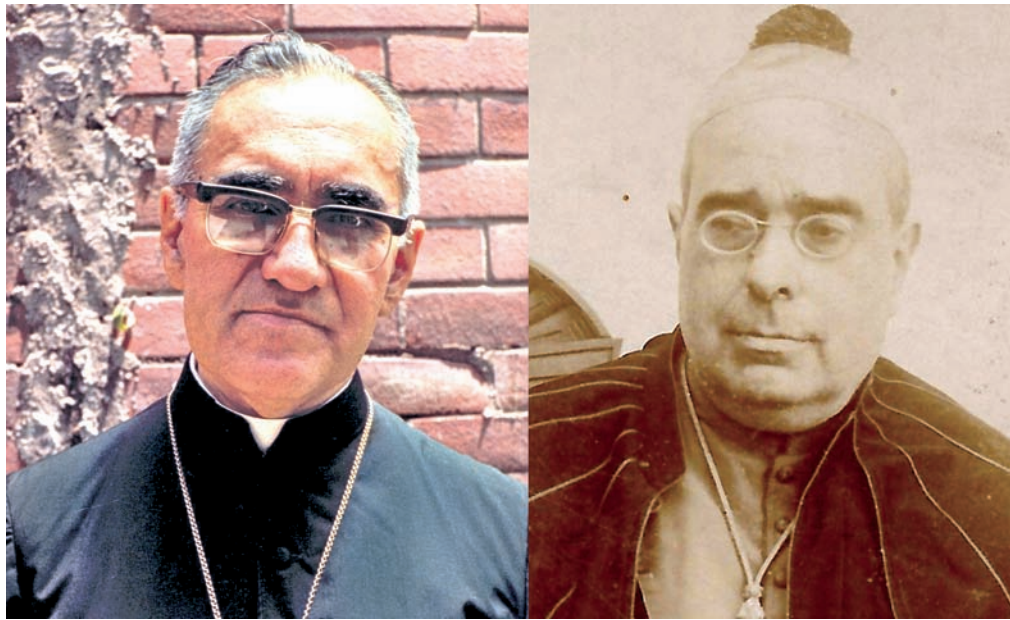
Un any i mig després que el Patriarca espiritual de Catalunya tanqués els ulls a aquest món, els obria en un llunyà país encara més petit el qui seria el personatge més conegut de la història d'aquella jove nació. Em refereixo, és clar, a dos bisbes: Josep Torras i Bages i Òscar A. Romero.

Dos trets comuns els caracteritzen: un gran compromís pastoral i un extraordinari amor a la pròpia terra. Però, per la resta, podríem dir que no s'assemblen gens. No sols pel decalatge en el temps i en l'espai, sinó també per les aptituds.

Torras és per antonomàsia «el bisbe de les pastors», famós patriòticament per l'original assaig sobre la Tradició catalana; però, quan parlava, era bastant sonso. Romero tenia ploma àgil de periodista, i, a part de les quatre cartes pastorals, no va escriure cap llibre; era tanmateix un gran predicador, escoltat cada diumenge àdhuc més enllà de les fronteres de la nació gràcies a la ràdio.

Torras tenia una bona formació tomista, amb un cert desconeixement del pensament teològic franciscà. Romero no tenia res de teòleg, i assumia —a fons, això sí— tot el que venia de Roma, a causa del seu gran sentit d'Església; però és un error majúscul situar-lo entre els teòlegs de l'alliberament.

D'ençà que tinc ús de raó, i quan les beatificacions eren quelcom poc freqüent, he sentit parlar del procés iniciat a favor de Torras i Bages. De Romero, sols ha calgut deixar caure les mitificacions de l'esquerra i les

pors de la dreta perquè el reconeixement com a beat i màrtir fos realitat.

Ambdós bisbes tenen el respectiu eslògan apòcrif. El de Torras i Bages el podem llegir fins i tot a la façana de Montserrat: «Catalunya serà cristiana o no serà.» Els historiadors ja ens han dit que la frase no es troba en cap dels seus escrits. El contingut, tanmateix, respon bastant al seu pensament.

A Romero li han atribuït: «Si em maten, ressuscitaré en el poble salvadorenc.» La frase prové, segons afirmà el periodista de Guatemala José Calderón Salazar, d'una conversa que ell tingué telefònicament amb Romero i que publicà només després de la mort, és a dir, quan l'arquebisbe ja no la podia confirmar o desmentir. Però el Romero real no aspirava a cap messianisme.

Les grans figures no necessiten ampullositats. No hi ha res com una aproximació autèntica a les seves persones.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Canigó

Amb motiu del 170è aniversari del naixement de mossèn Jacint Verdaguer, vaig escriure sobre *L'Atlàntida*. Avui redacto unes notes sobre el poema *Canigó*, una de les obres cabdals del sacerdot i poeta. De vegades dic als amics, quan s'acusen de no llegir poesia: «Hauríem de cuidar la nostra sensibilitat poètica, útil per conèixer i assaborir les realitats divines.»

Canigó és la gran obra mestra de Verdaguer i versa sobre els orígens de Catalunya. L'autor situa aquest poema al voltant de l'any 1000. Gentil, fill del comte Tallaferró, és armat cavaller a l'ermita de Sant Martí. Més tard, Gentil fa guàrdia al castell de Rià, per tal que els moros no l'ataquin. Mentrestant, el seu escuder li parla de les fades que viuen al Canigó. El jove Gentil se sent atret per Flordeneu, la reina de les fades, que pren la forma de la pastora Griselda, de qui Gentil està enamorat.

Gentil abandona la guàrdia. I, acompanyat per Flordeneu, recorre el Pirineu amb una carrossa voladora, contempla el paisatge i n'aprèn les llegendes.

Mentrestant, els moros han vençut els cristians, per culpa de l'abandó de la guàrdia de Gentil. Guifré, oncle de Gentil, s'enfada molt i el mata, i l'estimba daltabaix del Canigó.

Finalment, el comte Tallaferró, pare de Gentil, venç els invasors. Guifré es penedeix del seu crim i es fa monjo. Però, en el moment de la mort, demana que es planti una creu en el lloc on va morir Gentil.

Quan l'abat Oliba i els monjos arriben amb la creu al Canigó, les fades es retiren. Això representa el triomf del cristianisme per damunt del paganisme. Simbolitzat per la fundació del monestir de Sant Martí del Canigó.

L'autor situa el final del poema al segle XIX, en l'època de Verdaguer. I acaba amb un diàleg entre el campanar del monestir de Sant Martí del Canigó i el campanar del monestir de Sant Miquel de Cuixà. Aquests dos campanars, ja en ruïnes, parlen tot enyorant els temps passats.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Vacunes

Les primeres notícies que vaig tenir sobre aquest tema del títol va ser la pel·lícula *La tragedia de Louis Pasteur*. La vaig veure a Burgos, als maristes, a l'inici de la dècada dels quaranta. El tema de la ràbia i la solució que aquest savi insigne aporta se'm va quedar ben gravat.

I per què escric això avui? Per la notorietat que la premsa dona al cas del noi afectat greument de diftèria i que els comentaristes adverteixen que no estava vacunat. En escriure-ho i sense referir-se al cas, els discursos feridors contra les vacunes i els laboratoris que les fabricaven ens recorden que han proliferat en els últims temps. Evidentment, les farmacèutiques no són organitzacions humanitàries. Tampoc no ho són les fàbriques d'armaments, ni el lobby que regula l'extracció i el comerç de diamants i de l'or. Afirmar tan rotundament la tirania de les multinacionals farmacèutiques, com si fossin les exclusives, submergides i amaraes del capitalisme injust, no crec que sigui coherent.

Prego a Déu que l'aportació que arriba al noi de terres llunyanes n'aconsegueixi la guarició. Però no pretenia advertir sobre discursos atrevits referents al terreny de la medicina social. El meu terreny no és aquest. Volia assenyalar que qualsevol vacuna, i aquí aterro, és una paràbola de la Gràcia sacramental.

El nounat en una família cristiana rep el baptisme com a salvació i com a arma contra els perills espirituals que l'assetjaran. Aquesta és la tradició occidental. Les Esglésies Orientals afegeixen en el mateix moment la Confirmació i l'Eucaristia i fins alguna, en el cas dels homes, el del sagrament de l'orde. Aquestes són grans dosis de vacuna espiritual.

Comprovo que aquest aspecte sacramental, el que s'anomena *ex opere operato*, es vol oblidar sovint. S'endarrereix el baptisme i se sotmet a diversos cursos de catequesi abans de la comunió. Aquesta manera d'actuar satisfà els que es creuen o són responsables d'aquest infant. I observo perplex el poc resultat que s'aconsegueix. La primera comunió sovint és l'última. En canvi, conec nens de sis anys que combreguen fervorosos, que no són compendis minúsculs de teologia, i que els seus pares pretenen que estiguin preparats (vacunats) per a les dificultats futures. Es desvetllen perquè la vida familiar, el fervor i la pregària a casa no s'oblidi. És més fàcil acompanyar-lo a catequesi, que pregar tota la família junta cada nit.

A nosaltres se'ns va oferir una catequesi plena de conceptes teològics, potser perquè pretenien que fóssim savis minúsculs, sense gaudir de grans capacitats pedagògiques. Ara la didàctica és superior però, lamento dir-ho, sense contagiar amor. Que es convenci i que gaudeixi de l'amor de Déu, que sigui conscient que estimar Déu és el més important que pugui viure. Aquest ensenyament catequètic, elemental i suprem, no s'ha d'oblidar mai.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Audàcia del Papa en ecologia

El papa Francesc, amb motiu del Sínode de Bisbes sobre «Els desafiaments pastorals sobre la família en el context de l'evangelització», va afirmar: «Que ningú no digui: "Això no es pot dir; pensaran de mi així o aixà..." S'ha de dir tot el que es pensa amb *parresia*.» *Parresia* és un terme grec que significa coratge, valentia, audàcia. En el número 259 de l'exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*, va escriure: «L'Esperit Sant infon la força per anunciar la novetat de l'Evangeli amb audàcia (*parresia*), en veu alta i en tot temps i lloc, fins i tot a contracorrent.» El Papa mostra en la seva vida el que demana als altres. L'encíclica *Laudato Si*, en el moment d'escriure aquest article, recorre els darrers trams davant de la seva publicació. Aquesta expressió de sant Francesc d'Assís que obre el *Càntic de les criatures* posa títol a l'encíclica, que aborda l'ecologia des de la reflexió, el compromís evangèlic i l'ètica solidària.

Tema actual, controvertit, espinós, que aglutina interessos de tota mena. L'enriquiment ràpid i insolidari de grans nuclis de la generació actual pot posar en risc el futur i construir un món inviable per a les properes generacions. Hi ha en joc el canvi climàtic, el medi ambient i la vida humana. El prior de Poblet, el P. Lluç Torcal, ha impulsat, d'acord amb la comunitat cistercenca, mesures importants per convertir el monestir en un centre sostenible. S'ha produït un estalvi d'aigua autèntic. Deia el prior que els monjos d'avui han de fer servir els recursos de manera que en el futur puguin viure sense problemes en aquest mateix lloc noves generacions de monjos. La seva professió d'estabilitat els lliga a un territori concret. La seva actitud s'evidencia com a responsable i solidària. Aquest mateix plantejament es pot estendre a tot el planeta blau. Les reaccions a l'encíclica no es faran esperar. D'acord amb el que s'ha viscut fins ara, és presumible avançar algunes respostes.

Grans emporis econòmics se sentiran molestos per apreciacions que puguin sorgir del text de l'encíclica, perquè la defensa de l'ecologia supeditarà el lucre econòmic sense fre al bé de les persones i dels pobles. Consideracions morals gens agradables. La batalla no anirà per aquest camí, sinó que s'atacaran «científicament» els seus arguments per desprestigiar-lo. El Papa no elabora un llibre de ciència, sense deixar de tenir-la en compte. Busca protegir la vida de les persones i impulsar el respecte a la naturalesa. D'altra banda,

grups ecologistes pensen que aquest tema és de la seva exclusiva incumbència i poden considerar el Papa com un intrús. Donaran suport a alguns punts que els interessin. Posaran sordina a altres casos que no vagin en aquesta línia amb la seva visió del problema, més procliu a l'enfrontament que al diàleg. Sigui com sigui, el Papa ha estat valent en reflexionar sobre una situació tan urgent com important, encara que a la vegada sigui vidriosa i complexa. Tots recordem aquella frase famosa: «Déu perdona sempre. L'home, de vegades. La naturalesa no perdona mai.»

Zoom

Eduard Brufau

El cas del nen d'Olot infectat de diftèria —una malaltia que feia 30 anys que no apareixia a l'Estat— ha posat de manifest la importància de vacunar els fills. Les autoritats sanitàries han alertat del risc de no fer-ho i han recordat que la desaparició de moltes malalties greus i mortals és gràcies a la vacunació.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

El bon veïnat

En un fòrum sobre la pobresa vaig sentir unes paraules que se'm van quedar gravades: «De vegades diu més de la història d'una persona el seu codi postal que el seu codi genètic.» És a dir, que el lloc on has nascut, has crescut i on vius, et configura. Realment al barri on jo vaig néixer i on vaig viure es pot dir que hi ha unes coordenades culturals i socials que, sens dubte, m'han ajudat d'una manera especial a ser la que sóc i a tenir uns valors que, sense cap mèrit per part meva, he heretat dels meus pares, del meu col·legi, de la universitat i de l'entorn.

De vegades, diu més de la història d'una persona el seu codi postal que el seu codi genètic

Però no tothom té aquesta sort fins i tot en una ciutat com Barcelona. No cal anar a altres continents de l'anomenat Tercer Món per entendre-ho. Recordo molt bé les paraules d'una dona a la qual jo

acompanyava amb la seva filla a l'Hospital de Sant Joan de Déu. Quan fèiem el recorregut amb cotxe per la part alta de la Diagonal, veient aquell entorn, aquelles cases i aquells carrers amples i cuidats, em va dir: «Deu ser molt diferent haver nascut aquí que on jo vaig néixer: un carreró del Raval... amb mala fama.»

Els anys i la gran quantitat de vides que he conegut en el món dels exclosos m'han confirmat aquella veritat que tan vivament va percebre la meva amiga.

Hi ha una cosa, però, que he conegut d'una manera especial des que visc al Raval i que era per a mi gairebé desconeguda en la seva realitat més pregona. Als barris de la part alta de la ciutat, la gent és més autosuficient i cadascú o cada família té el seu espai acollidor i es protegeix en ell. I és aquí on rau una de les coses positives que he après i que he admirat vivint en una d'aquestes barriades de l'altra Barcelona: l'ajuda que suposa un bon veïnat. Potser en això ens superen els pobles i les barriades de la perifèria on tothom es coneix, tothom es necessita, i la gent és més vulnerable.

I és també, en aquest sentit, que les parròquies tenen un paper especial sobretot amb les persones grans que viuen soles. Quan troben a faltar un o dos dies la presència d'una d'aquestes persones grans, sempre hi ha algú que es preocupa i que s'hi acostarà per veure què passa. Va ser així com un dels nostres veïns va poder salvar la vida. Quan el van trobar a faltar a la reunió parroquial, un altre amic, després de trucar a la porta i al telèfon repetidament i de no rebre cap resposta, va entrar per una finestra de casa seva.

Sense la solidaritat i l'ajuda del veïnat i dels amics de la parròquia, potser el nostre amic no ho hauria pogut explicar.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

Fountains abbey

Les seves ruïnes es drecen majestuoses sobre una catifa teixida amb la incomparable gespa anglesa, retallades contra el cel. Hi és tot, l'església amb el seu atri delicat, la nau dels conversos, el claustre, la cuina i el refector, la sala capitular... No costaria gaire refer-ne els murs i cobrir les desolades naus amb voltes de creueria. Fa poc que hi he passejat, gràcies a l'*street view* del Google. Tot i ser cistercenc, m'impresiona comprovar, sobre el plànol, la fidelitat amb què els meus venerables i venerats antecessors construïen i distribuïen les estances monàstiques segons l'anomenat pla tipus. Passejant, i somniant també una mica, per entre aquestes ruïnes virtuals, no m'he pogut estar de pensar que les nostres comunitats, els nostres

monestirs, i en general això que ara en diuen vida religiosa o vida consagrada, es troba en un estat similar al d'aquestes ruïnes. Els fonaments i l'arrencada dels murs encara són prou sòlids, però ja no hi ha cobertes, i els espais són buits, poblats només per les velles ombres del passat. En faig l'experiència, en la meua pròpia comunitat, en mi mateix, i també una mica, pel que deixa traspuar, en la vida religiosa en general: una certa falta d'identitat, una certa desorientació, potser el cansament d'unes institucions que ja no responen als reptes actuals perquè van ser creades per respondre a uns altres reptes i a uns altres temps. El que més em preocupa és la distància d'algunes de les nostres paraules i

actituds respecte de les intuïcions fonamentals de Jesús a l'evangeli.

Tanmateix, viure a la intempèrie, sense cobertes, em sembla que ens va bé, ens ajuda; si més no, l'aire fred que regolfa pels finestrals desmantellats ens deixondeix i ens revifa. I a la nit podem contemplar les estrelles, i durant el dia el cel blau apedaçat de núvols, sense obstacles, fins a l'embriaguesa dels ulls. El despullament absolut de les parets i el silenci dels espais poden conduir-nos de nou a l'essencial.

Amb motiu d'això que en diuen l'Any de la Vida Consagrada veig que tendim una mica a mirar-nos el melic. Em sembla que la nostra mirada hauria de ser més humil i, per això, també, més realista.

Lluís Solà
Monjo de Poblet

La sal de la terra

Petit homenatge a Teresa d'Àvila

Espigolo un pensament de la seva obra: *No es pequeña lástima y confusión que, por nuestra culpa, no entendamos a nosotros mismos, ni sepamos quiénes somos.*

L'imperatiu de conèixer-nos a nosaltres mateixos ve de molt lluny. Expressat en l'oracle de Delfos i recollit, posteriorment, per Sòcrates, és una de les exigències fonamentals que els grans pensadors no s'han cansat de recordar una vegada i una altra al llarg de la història. Sant Agustí en les *Confessions*, Blaise Pascal en els *Pensaments*, Michel Montaigne en els *Assaigs*, Søren Kierkegaard en *La malaltia mortal* i tants d'altres en tantes altres obres han insistit un cop i altre en el deure d'exercitar-se en l'autognosi com a camí de felicitat.

Conèixer-se és estar disposat a fer un viatge sense retorn, a penetrar en espais verges, a desfer tòpics i prejudicis d'un mateix. Moltes vegades, preferim romandre en la intempèrie, passar la vida de màscara en màscara, sense esbrinar mai què s'hi amaga darrere. Som culpables d'aquesta mandra. Som responsables de no conèixer-nos suficientment. No podem imputar a ningú altre aquesta responsabilitat, ni podem esperar que els altres ens facin la feina.

El coneixement propi és una exigència particular i transferible que no té com a terme final el jo, sinó el fonament del jo. No té com a orientació darrere l'ésser personal, sinó l'ésser infinit que

sustenta la nostra petita engruna d'ésser que sóc jo. El coneixement del jo, doncs, és una transició, però no un punt d'arribada; és la condició *sine qua non*, per endinsar-se en el misteri dels misteris.

Despertar-se a l'existència és un procés lent. Quan ens adonem que som en aquest món —pudent-hi no ésser— i que hi som temporalment, ja fa temps que hi som. En prendre consciència de l'existència, comencem una cursa que ja no s'aturarà fins a la mort. És la cursa pel sentit, el treball de reflexió sobre la missió que hi he de desenvolupar, l'escolta atenta de la Paraula de l'ésser que ens parla en el dedins. Aquest treball de discerniment investeix la vida humana de seriositat, de transcendència.

Francesc Torralba
Professor de Blanquerna-Universitat
Ramon Llull
Consultor del Pontifici Consell
de Cultura

Mirada al món

La Protectora de la Infància

De camí a la Cordillera de los Andes, però avui completament immersa dins el Gran Santiago, hi ha les instal·lacions de La Protectora de la Infància, institució de beneficència creada el 1894 per acollir nens i nenes que van quedar orfes després de la guerra del Pacífic, o guerra del Salitre, conflicte que entre 1879 i 1883 va enfrontar Xile contra Bolívia i el Perú. Va transcórrer a l'oceà Pacífic, el desert d'Atacama i les valls i serralades del Perú i va ser cruenta, dramàtica i amb moltes morts.

Les famílies fundadores de La Protectora de la Infància es van inspirar en l'encíclica *Rerum novarum* i la seva crida a realitzar una acció social transformadora. La primera acció va ser fer-se càrrec de les necessitats bàsiques de sostre,

aliment i abrigo per a 30 infants en una casona del Centre de Santiago. L'any 1936, amb l'objecte d'integrar les nenes i els nens al desenvolupament agrícola, el directori va comprar el *Fundo Las Nieves*, un terreny immens a Puente Alto. Van construir unes magnífiques instal·lacions en un entorn de vinyes. Actualment en aquest espai La Protectora hi té 54 programes, socials i educatius, a més d'estar present en altres regions de Xile.

Han passat 120 anys i La Protectora ha anat actualitzant-se i adaptant-se. L'acollida a nens orfes actualment és un tema menor, tot i que continua recollint nens i nenes que no tenen pares i els busca adopció, però avui té escoles per a nens i

nenes que viuen amb les seves famílies i treballa també amb adults que necessiten habilitar-se per a la inserció social.

La Protectora de la Infància, per adaptar-se als temps, avui s'anomena La Protectora. *El Fundo Las Nieves* ha quedat engolit dins la gran ciutat, però ells continuen mantenint un enorme espai verd, perquè els nens tinguin d'entorn un parc. Celebren la seva festa el 5 d'agost, dia de la Mare de Déu de les Neus, que és, a prop de la Cordillera, la que segurament els protegia dels intensos i nevats hiverns i actualment continua emparant-los, perquè La Protectora és la Mare de Déu. El directori de La Protectora i les aproximadament 1.000 persones que hi treballen prou que ho saben.

Elisabet Juanola Sòria
Periodista. Institut de la Pau
Armando de Ramón. Murtra
Santa Maria dels Àngels (Xile)

Per què ens fan votar?

No sé per què tanta comèdia insistint una vegada i una altra que no ens abstinguem de votar, que és important la nostra opinió, que diguem qui ens mereix més confiança. Resulta que surt una llista més votada i entre acords, enteses i pactes fan el que els sembla perquè governi qui volen, no fent gens ni mica de cas al que hem votat els ciutadans.

És moralment correcte aquesta actuació? Una vegada més, veiem que ens estan prenent el pèl.

M. DOLORS PUIG USTRELL
Terrassa

L'exemple del mal exemple

El filòsof Michel de Montaigne, en els seus *Assaigs*, explica que mitja dotzena de nois anaven cada dia a casa d'un senyor que els ensenyava música i a tocar algun instrument. El cas és que un dia a la setmana els portava sota la finestra de la casa on vivia un senyor que tocava malament i desafinava. Després de tenir-los allà una estona, escoltant, aquell dia va donar la classe per acabada. «Avui heu après com no s'ha de tocar», els va dir. I va afegir: «Recordeu l'exemple del mal exemple.»

Mn. PERE CAMPÀS BONAY
Vic

Perdura eternament el seu amor

Si hom pogués gravar aquestes paraules com tatuades arreu... De fet, ho estan. Si mires el cel, si

Rius de rumors

Rius de rumors corren pel voltant nostre. I, tan nocius com són, ens acompanyen en les tertúlies a peu de carrer, al bar, a l'hora de l'esmorzar, en xerrameca per telèfon o, avui ja no tant, de balcó a balcó mentre fem safareig. «Saps què m'han dit d'aquesta?» «No t'imagines amb qui han vist el veí del tercer!» «Diuen que el cap n'està preparant una de bona!»

Amb els rumors podem fer córrer notícies que, d'una banda no podem assegurar que siguin certes; de l'altra, poden haver estat inventades o escampades amb males intencions i, finalment, el més probable és que no siguin d'utilitat per a ningú.

Quan algú se sent enganxat per la riuada d'un rumor pot prendre tres actituds ben diferents:

La primera, pot contribuir a embravir les aigües, tot afegint continguts al rumor, opinions, més fets sense contrastar, etc.

La segona possibilitat és que es deixi endur simplement pel rumor i el cregui cert sense contrastar-lo. La tercera possibilitat és que faci com el mestre que, quan el deixeble li va venir a explicar que algú malparlava d'ell, li va respondre: «Abans d'explicar-m'ho, pensa: saps segur que això que t'han dit és veritat? Això que vols explicar-me és beneficiós per a algú? I, en darrer lloc, cal que jo sàpiga això que tant t'inquieta?»

Després de donar un temps perquè el deixeble reflexionés sobre les tres preguntes va continuar: «Si les notícies que em portes no compleixen aquests tres requisits: veracitat, benefici i utilitat, m'estimo més que enterris les teves paraules, perquè no duran res de bo.» Aquestes tres comprovacions ens són ben útils abans de contribuir a escampar un rumor.

DAVID CISCAR
Barcelona

veus les muntanyes, els ocells, els seus cants, la bellesa de les flors, l'harmonia de l'univers... porta gravat aquestes paraules: perdura eternament el seu amor. I quan la nostra vida acull l'amor de Déu també es reflecteix aquest amor en els nostres ulls, el somriure, els gestos, les paraules...

L'amor de Déu perdura eternament i per copsar-lo sols cal deixar-nos estimar per Ell i correspondre-li, estimant sempre i a tots, i veurem com tot és reflex d'aquest

amor. Que la nostra ànima es deixi sadollar per la infinitat divina, que aculli la bondat i la tendresa immensa, que sigui un petit receptacle de la Trinitat divina. Déu estima i estima sempre...

Nosaltres, tan febles, acollim en el nostre petit cor l'amor immens de Déu. I som la resposta d'un petit amor a l'amor sens mesura de Déu que és tot amor.

GNA. NÚRIA VIÑOLAS ESTEVA
Cornellà de Llobregat

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Col·laboració

Poden les parròquies posar unes taxes per serveis religiosos? Amb motiu d'unes primeres comunions, em va comentar un familiar que a la parròquia els havien dit que haurien d'aportar una quantitat per a les despeses. En canvi, el Papa va dir que no s'haurien de posar tarifes a les portes dels temples. No seria millor deixar-ho a la bona voluntat de les persones?

És una qüestió que hem comentat més d'una vegada des d'aquesta columna i que serà bo tornar a tractar. Fa poc, un mossèn conegut meu em deia que tenia greus dificultats per pagar la factura de la llum de l'església. Em consta, sobretot a llocs petits, que el mossèn posa habitualment diners de la seva butxaca per cobrir molts aspectes del manteniment de les parròquies. És un tema important que requereix informació i formació. En una parròquia d'un sacerdot amic meu, hi va haver fa pocs dies una celebració familiar. Les despeses de la família en vestits, restaurant i altres qüestions van pujar més de cinc mil euros. Encara és hora que al mossèn li diguin si calia aportar alguna cosa per al manteniment del temple... La voluntat és bona si hi ha informació i formació. Moltes persones que només participen ocasionalment en les nostres celebracions no són conscients del que suposa el manteniment habitual de les nostres esglésies, que són nombroses, antigues, enormes i molt costoses. Si la petita comunitat que en molts indrets es reuneix habitualment per celebrar la fe, ho fes en un espai funcional i modern s'estalviarien molts diners.

D'altra banda, no conec cap parròquia on es denegui un servei per manca d'aportació econòmica, la qual cosa seria, evidentment, un escàndol. Però cal ser molt conscient que a finals de mes cal assumir els costos de llum, neteja, calefacció, manteniment... Els pares i mares valoren que les sales de catequesi estiguin netes i ben calefades a l'hivern, que els sanitaris siguin dignes... Tot això no cau del cel. Conec moltes comunitats on el pes del manteniment recau únicament damunt del grup de fidels que habitualment, amb fidelitat i constància, van a missa cada diumenge i aporten en les col·lectes. Al nombrós grup de catòlics no practicants que gairebé mai no van a missa tampoc no els veiem, fora d'alguna excepció, en el moment de cooperar econòmicament amb la parròquia i amb tantes campanyes que porta endavant l'Església. Cal conscienciar sobre aquest aspecte de la vida de l'Església i evitar que parròquies i altres associacions arribin a col·lapsar-se per manca de formació, informació i gestió en la part econòmica. Finalment, entre nosaltres, no he vist mai «lístes de preus» a les portes dels temples.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Reunió de l'Associació Internacional Família Espiritual Carles de Foucauld

Josep Calvet
Comunitat de Jesús

Del 6 al 12 d'abril va tenir lloc a Castelfranco-Vèneto (Itàlia) la reunió de responsables de les comunitats, fraternitats i grups de l'Associació Internacional Família Espiritual Carles de Foucauld (AFS). Enguany ens vam reunir a la Fraternitat Jesús Càritas de les germanes Discepolo del Vangelo. L'acollida va ser magnífica en tots els aspectes.

La reunió de l'AFS se celebra cada dos anys en un lloc diferent i té com a finalitats crear caliu de família entre tots els membres de l'associació, compartir el moment de cada grup, reflexionar sobre un tema prèviament escollit i desenvolupar en forma de conferències qüestions relacionades amb l'entitat. També la pregària, l'adoració i l'Eucaristia són moments cabdals.

L'AFS commemora aquest any el 60è aniversari del seu naixement a Beni-Abbes. En aquest oasi del Sàhara algerià, on visqué el P. de Foucauld, a mitjans novembre del 1955 es reuniren al voltant de Mons. Mercier, bisbe del Sàhara i promotor de la trobada, seguidors de primera hora del P. de Foucauld, com ara Louis Massignon amb la seva esposa, el P. Peyrigère, el P. Voillaume, Petite Soeur Madeleine, Mons. de Provencheres, Guy Riobé, Margot Poncet i altres representants de tots els grups i comunitats que en aquell moment ja seguien l'espiritualitat foucauldiana.

En aquella reunió, viscuda «amb intensa comunió», com escriu el P. Michel Lafon al llibre *Vivre Nazareth aujourd'hui*, es va decidir la constitució de l'Association Charles de Jésus-Père de Foucauld. L'associació volia i vol fer palesa la unitat d'espiritualitat que anima els diferents grups seguidors del pensament religiós i l'espiritualitat del P. de Foucauld.

El tema de la reunió d'enguany va ser *Carles de Foucauld, l'home que prega, l'home que treballa*. S'hi van presentar tres conferències: És

aquesta bellesa que és la meua vida, per Andrea Mandonico, sacerdot italià de les Missions Africanes; *Pregària i treball en la vida de Carles de Foucauld després del 1901*, per Antoine Chatelard, dels Germanets de Jesús, que per motius de salut no hi va poder assistir i la va enviar enregistrada, i *Per la pregària i el treball; complir l'obra de Déu (Jn 6,29) en la nostra església diocesana del Sàhara*, a càrrec de Mons. Claude Roullet, bisbe de Laghouat, al Sàhara algerià. El text d'aquestes conferències en francès es pot trobar al web de la Comunitat de Jesús (comunitatdejesus.net).

En començar la reunió, cada representant va exposar la reflexió feta a les nostres comunitats pel que fa a com vivim la realitat del treball, quin sentit cristià se li dona, com es viu quan, per diverses raons, ja no es treballa professionalment i com la

L'AFS commemora aquest any el 60è aniversari del seu naixement a Beni-Abbes

pregària i el treball són constitutius del carisma de cada grup i com esdevenen expressió d'encarnació.

El dia d'excursió el vam dedicar a visitar a Venècia, que està a 30 km de Castelfranco-Vèneto. Què dir de Venècia? De Venècia està tot dit, escrit, cantat, pintat, fotografiat i filmat. Nosaltres, amb tranquil·litat, vam fer visites a llocs molt puntuals, ben guiats per la germaneta Giuliana, de les Discepolo del Vangelo.

Les seves explicacions van emmarcar molt bé el que vam veure: la basílica i plaça de Sant Marc, el recorregut en *vaporetto* pel gran canal, el pont de Rialto, l'església de Santa Maria Gloriosa dei Frari (amb els seus tresors de Ticià, Donatello i altres), els petits canals, les façanes plenes d'humitat i d'història, la riuada del turisme... i un bon gelat havent dinat!

La propera reunió de l'AFS serà a Aix-la-Chapelle (Alemanya), del 16 al 23 d'abril del 2017. El tema serà *La trobada amb l'altre —com a germà, germana— a la llum de Charles de Foucauld en el nostre món*. L'elecció d'aquest tema és fruit de la necessitat d'apropar el missatge del «germà universal» als joves i no tan joves de les nostres societats, i fer-lo més avinent amb un llenguatge que, sense perdre profunditat espiritual, sigui ben actual.

Un asceta oblidat: Jean Croiset

Xavier Baró i Queralt
Vicedegà de la Facultat d'Humanitats (UIC Barcelona)

Passa amb les obres d'espiritualitat el mateix que amb la resta de creacions humanes: el pas del temps, les modes i la fortuna fan variar la valoració que se'n fa en un moment o altre. Malauradament, la nostra societat de la rapidesa, dels tuits i dels *whatsapp* està deixant de banda, per pur desconeixement, molts autors que, pel fet d'expressar-se en un estil diferent de l'actual, són pràcticament oblidats.

Avui voldria parlar del pare Croiset (1656-1738). Em temo que en l'actualitat només desperta l'interès dels estudiosos de la cultura de l'època moderna i d'alguns coneixedors de la història de l'Església. Ara bé, si donem un cop d'ull als catàlegs de les grans biblioteques nacionals i internacionals, la seva presència és senzillament incontestable, en quantitat d'obres i traduccions. Entre els segles XVIII i XIX, la seva obra fou un referent constant i habitual en moltes llars, fins al punt que l'*Any Cristià*, la seva aportació més voluminosa (dotze volums, cadascun

d'unes 600 pàgines) fou venuda per subscripció a Navarra, per exemple. Aquest fenomen, en una societat amb uns índexs importants d'analfabetisme, fa pensar en la difusió que conegueren els seus textos.

Croiset va consagrar la seva vida a la formació de joves jesuïtes a Avinyó i a l'escriptura, sempre amb l'objectiu de divulgar amb rigor els preceptes de la fe cristiana. En les seves obres es combina una amplíssima erudició amb un estil divulgatiu, amè per l'època. Al llarg de la seva existència també conegué la incomprensió: la seva obra sobre la devoció al Sagrat

Cor de Jesús fou inclosa a l'Índex de Llibres Prohibits el 1704, i hi restà fins al 1887. Se l'acusà d'emprar un estil massa apassionat.

Voldria acabar aquesta breu vindicació amb una cordial sol·licitud. Si de manera fortuïta cau en les vostres mans un llibre de Jean Croiset, feu el favor de donar-hi un cop d'ull, i no el condemneu a la foguera quixotesca dels llibres no valuosos pel sol fet d'haver-se publicat entre els segles XVIII i XIX. Enmig d'una erudició que a primera vista pot resultar feixuga, hi trobareu també píndoles de savi humanisme.

Paraula i vida

El Jubileu del papa Francesc

El Sant Pare té el pressentiment que el seu pontificat serà breu i potser per això imprimeix un ritme accelerat a la seva missió. Es pot inscriure dins d'aquest propòsit l'anunci sorpresa d'un Any Sant extraordinari dedicat a la Misericòrdia. Començarà en la festivitat de la Immaculada Concepció, el 8 de desembre de 2015, coincidint amb el simbòlic cinquantè aniversari de la conclusió del Concili Vaticà II, i es clourà el 20 de novembre de 2016, diumenge de Crist Rei de tot el món.

Ningú no esperava que el Papa anunciés un jubileu extraordinari, que serà el primer des del celebrat l'any 2000 (el pròxim jubileu ordinari s'ha de celebrar el 2025). L'ocasió era propícia: Francesc celebrava aquell dia —el 13 de març passat, segon aniversari de la seva elecció com a successor de Pere— la litúrgia de la penitència a la Basílica de Sant Pere. Ell havia convocat un acte de pregària i de conversió a tota l'Església titulat «24 hores per al Senyor».

«Benvolguts germans i germanes —va dir—, he

pensat sovint com pot l'Església posar més en evidència la seva missió de donar testimoni de la misericòrdia. És un camí que s'inicia amb una conversió espiritual. Per això he decidit convocar un jubileu extraordinari que col·loqui al centre la misericòrdia de Déu. Serà un Any Sant de la Misericòrdia, que volem viure a la llum de la paraula del Senyor: 'Siguem misericordiosos com el Pare'.» «Estic convençut —va afegir Francesc— que tota l'Església podrà trobar en aquest Jubileu l'alegria de redescobrir i fer fecunda la misericòrdia de Déu, amb la qual tots estem cridats a donar consol a cada home i cada dona del nostre temps. El confiem a partir d'ara a la Mare de la Misericòrdia perquè ens adreci la seva mirada i vetlli en el nostre camí.»

La misericòrdia és, de fet, un dels temes més importants en el pontificat del papa Francesc i al qual es refereix més vegades. Ja l'endemà de la seva elecció, en la visita que va fer a la basílica de Santa Maria la Major, després de confiar el seu

pontificat a la Mare de Déu pregant davant la seva imatge, quan va saludar els sacerdots que administren el sagrament del perdó i la reconciliació a la basílica, els va dir: «Siguem misericordiosos, que això és el que necessiten els fidels».

L'inici d'aquest Jubileu, amb l'obertura de la Porta Santa a la Basílica de Sant Pere i a les altres basíliques majors de Roma, serà poques setmanes després de l'assemblea del Sínode ordinari sobre la família. La convocatòria papal sembla un signe per indicar que la pastoral de l'Església ha d'inspirar-se sempre en la misericòrdia de Déu. L'organització recaurà en el Consell Pontifici per a la Nova Evangelització, i així situa també la iniciativa en el marc de la proposta de l'Evangeli als homes i les dones del nostre temps. Un Any Sant és un esdeveniment per a l'Església universal. Per això, caldrà que totes les diòcesis, també evidentment la nostra de Barcelona, es preparin per unir-se a aquesta celebració i per assolir els fruits que el Sant Pare ens proposa.

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Sant Joan Baptista

Una vegada el papa Joan XXIII va rebre en audiència Rada, filla de Kruschev, i el seu marit, que en aquell moment era director de *Pravda*. Al final de l'entrevista el Sant Pare va preguntar a Rada com es deien els seus fills. Nikita, Serguei, Sofia, Ivan —va enumerar la mare.

El Papa va ponderar la bellesa dels noms, però va posar èmfasi en l'últim: «Ivan és el meu, Joan. Vostè sap com m'agrada aquest nom? És el del meu pare, del patró del meu poble, del Seminari on em vaig educar, de la catedral de la qual sóc bisbe: Sant Joan del Laterà... [...]. Quan tornin a casa —espero que els altres no s'ho prenguin malament— faci una carícia especial a l'Ivan.»

Hi ha també molts Joan a les nostres famílies i en els nostres cercles d'amics. És un nom molt popular

i estimat que respon, majoritàriament, a la devoció al Baptista. Ens emociona pensar en aquest sant de la primera hora, baula entre l'antic i el nou Testament; un home fort, capaç de viure una vida de sacrifici, humil fins a considerar indigne no sols de batejar Jesús, sinó de deslligar-li la corretja de les sandàlies; però alhora amb una valentia que el portava a proclamar la veritat sense tenir en compte els possibles perjudicis personals, fins i tot en presència d'Herodes, que el va fer decapitar. El sobrenom de *Baptista* se'l va guanyar a la vora del Jordà, quan batejava amb aigua aquells que s'hi acostaven després d'escoltar la seva crida a la penitència, amb desitjos de començar una vida nova de relació amb Déu.

El baptisme no és altra cosa que la manifesta-

ció més clara, juntament amb el sagrament del perdó, de la misericòrdia de Déu. Aquest primer sagrament és la porta d'entrada a la comunitat de fidels que té per cap Jesucrist.

L'«aneu i bategeu» manat per Crist abans de pujar al Cel, s'ha tingut sempre a l'Església com el millor do que pot oferir. Pau i Siles van batejar el seu carceller; Felip va batejar aquell personatge etiop que viatjava en una carrossa; sant Fructuós va fer el mateix amb Rogacià, el catecumen que li ho demanà poques hores abans que el bisbe fos martiritzat en el nostre amfiteatre...

Són in comptables els exemples, des de la cristianitat primitiva fins avui. I així ha de ser en el futur. No privem ni retardem la recepció d'aquest do meravellós en els nens.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

www.catalunyacristiana.cat

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb

Andrea Bocelli, tenor i músic de fama internacional

«La vida sense fe és una tragèdia anunciada»

Samuel Gutiérrez
Barcelona

«Només s'hi veu bé amb el cor. L'essencial és invisible als ulls.» La famosa frase de Saint-Exupéry a *El petit príncep* es fa carn en el testimoni i la vida d'Andrea Bocelli. El prestigiós tenor italià, amb més de 75 milions de discos venuts arreu del món, és un home amb una visió extraordinària. La ceguesa total que pateix des dels 12 anys no li impedeix veure molt més enllà que la majoria dels mortals. És la mirada del cor, que en el seu cas, a més, es fa música i s'eleva fins al cel en forma de pregària. Sense ser-ne massa conscient, Bocelli és un místic. Un home humil malgrat el seu enorme talent, que no dubta a reconèixer un i altre cop que els dons que ha rebut són un regal de Déu. Per això des de fa temps posa el do de la música al servei de l'Església, cantant sense complexos arreu del món l'Evangeli de la vida i de la família. El darrer projecte en el qual s'ha embarcat és l'espectacle *El Gran Misteri*, l'estrena del qual va tenir lloc a la Sagrada Família de Barcelona el 28 de maig passat.

No és habitual que se celebrin concerts a la Sagrada Família. Gairebé diria que és una excepció. Què ha representat per a vostè cantar en un lloc tan emblemàtic com la basílica d'Antoni Gaudí?

Hi ha dos aspectes de gran importància que han fet d'aquest esdeveniment una cosa realment única: el primer és l'aspecte artístic, que ha de tenir-se en compte donat el prestigi del lloc; el segon és l'aspecte religiós, que ha elevat el concert al rang de pregària. «El cant és propi de qui estima», exhortava sant Agustí. «I amb Déu no es fa broma», em permeto afegir jo molt humilment. En aquest tipus de contextos l'habilitat cedeix pas a la sinceritat de propòsits: l'intent és el de transmetre un missatge de fe i d'esperança i el meu compromís i desig és que aquest missatge arribi

al cor dels presents amb tota l'autenticitat.

Amb una agenda tan sol·licitada com la seva, què l'ha portat a apostar tan fortament per un projecte com *El Gran Misteri*?

Rere aquest «Gran Misteri», que és com s'ha titulat aquest espectacle, rau el sentit de la vida. Com hauria pogut renunciar a donar la meua contribució modesta a una iniciativa d'aquest valor espiritual?

Què destacaria del repertori escollit?

El repertori va ser escollit, és clar, pel respecte profund que tinc cap a aquest lloc, que és un lloc d'art, però sobretot és un lloc de pregària.

Se sent còmode en un espectacle que, a més de la música, inclou teologia? Un espectacle tan marcadament religiós...

M'hi trobo molt a gust, com sempre que actuo segons els meus valors morals i espirituals. Jo sóc catòlic, he rebut el do de la fe i sempre m'he esforçat per seguir aquest camí. A través de la música, que és una de les meves grans passions, dono gràcies al bon Déu per tots els dons que m'ha donat. Crec, a més, que en concerts d'aquest tipus, fins i tot més que les qualitats artístiques, compten la integritat moral, la coherència, la capacitat i la voluntat de ser un mateix fins al final. La música sagrada inclou moltes obres mestres extraordinàries capaces de commoure el cor de la gent de totes les edats, extracció social i cultural.

Per què creu que és important avui cantar l'Evangeli de la Família? Per a vostè també és important la família «escola d'humanitat per al nostre temps»?

El valor i sentit de la família és el que cadascun de nosaltres hem experimentat quan érem nens, vivint en el si de la nostra pròpia família, si hem tingut la sort de tenir-la. Qui creu que pot prescindir de la família, destruir-la segons el seu propi caprici, evidentment s'ha

«La família ha de ser defensada amb el cor pur de nen i això és el que miro de fer amb totes les meves forces»

posat a ell mateix en el lloc de Déu i ha perdut la memòria del que va rebre quan era un nen: un tresor d'afecte desbordant i desinteressat. La família, per tant, ha de ser defensada amb el cor pur de nen i és el que miro de fer amb totes les meves forces.

Què representa per a vostè la família?

Ho representa tot, però abans fins i tot que la família, hi ha la fe. En la fe trobem les veritables raons de viure. Sense la fe la vida és una tragèdia anunciada.

Participant en *El Gran Misteri*, un projecte impulsat des del Pontifici

«La música per a mi és un aliment de l'esperit, un regal al qual no sabria renunciar fàcilment»

«Em sento com una canya agitada pel vent, però confio en la misericòrdia del Qui m'és pare»

Consell per a la Família, vostè pren partit per una concepció determinada de la família, la de l'Església catòlica, no sempre ben vista ni valorada per l'opinió pública majoritària avui. Això li suposarà crítiques?

Si em preocupessin les crítiques segurament hauria escollit una altra professió. D'altra banda, en l'origen de qualsevol acció, decisió o comportament hi ha un *aut-aut*: una direcció que cal prendre. En la vida cal valor i fermesa. D'altra banda, defensar una cosa que s'estima no significa atacar i lluitar contra aquells que escullen ca-

mins diferents. «No jutgeu i no sereu jutjats, no condemneu i no sereu condemnats», diu l'Evangeli. Jo no jutjo ni condemno: defenso la meua llibertat, que acaba on comença la llibertat dels altres.

La seva defensa sempre ha estat la de la vida. Fins i tot ha arribat a explicar que a la seva mare, quan estava embarassada de vostè, li van proposar d'avortar... Per què va decidir fer pública una cosa tan personal?

Ho he fet com a suport psicològic per a totes aquelles dones desesperades que, aclaparades per mil adversitats, ja no troben la força per defensar la vida que porten dins seu. La vida és la manifestació més alta i més impressionant de voluntat intel·ligent, capaç de conduir o reconduir els homes pel camí cap a Déu. La meua mare va prendre, aleshores, una decisió valenta, dictada per la seva consciència. M'agrada pensar que el seu dolor, el seu dilema i el seu coratge s'han transformat en alegria, en determinació i en coratge per a tantes altres dones gràcies a la meua història.

Conscient o no, l'artista toca amb la seva obra la transcendència. És el més semblant a la tasca del Creador. La música és un camí privilegiat per tocar els cors i obrir el camí cap a Déu?

Tots els talents de l'home són sens dubte dons de Déu. Els dons del Cel només poden portar bellesa i bé al món, llevat que l'home decideixi, en el seu lliure albir, fer un ús inadequat del que ha rebut com a regal, havent-ne rebut com a primer i més preuat de tots el do de la llibertat.

Quin paper ha tingut i té la fe en la seva vocació artística?

Qui ho sap? Qui, sinó qui em va fer el regal de la veu i la gràcia de la fe ho pot saber? Cadascun de nosaltres està cridat a donar el millor d'ell mateix i jo sovint em pregunto en quina mesura estic responent a les expectatives

Un tenor provida

En alguna ocasió, Andrea Bocelli ha explicat públicament la història de l'Edi, una jove esposa embarassada que va ingressar a l'hospital per un simple atac d'apendicitis. Després d'aplicar-li el tractament requerit, els metges li van aconsellar avortar. «Li van dir —explica el tenor— que aquella seria la solució més bona, perquè el nen podia néixer amb algun tipus de discapacitat.» Però la jove i valenta esposa, amb el suport del seu marit Sandro, va decidir no avortar i que naixés el nen. «Aquella jove era la meua mare i el nen era jo», confessa somrient Bocelli, «potser sigui una mica partidista, però és que puc dir que va triar la millor elecció...» «Sense aquell gest de coratge i de fe avui jo no seria aquí per explicar-ho», afegeix.

En els darrers temps Andrea Bocelli ha decidit fer pública aquesta vivència tan personal per ajudar dones en una situació semblant. «El meu testimoni vol ser un suport psicològic i una espurna d'esperança per a totes aquelles dones que, per milers de motius, no tenen forces per defensar la vida que porten al seu si —acaba manifestant—. Espero que amb el mateix valor que la meua mare, moltes mares que es troben en moments de vida complicats també decideixin salvar la vida dels seus fills.»

d'Aquell a qui es deu el do de la vida. Com tots els meus semblants jo sóc i em sento com una canya agitada pel vent, però confio en la misericòrdia del Qui m'és pare. Havent viscut l'experiència extraordinària de la paternitat, sé molt bé quant i com s'estima un fill; per aquesta raó estic serè i molt lluny de la idea d'atribuir a l'atzar el misteri inescrutable de la Creació. Recorregudes les primeres passes en aquesta direcció, no em representa cap dificultat considerar les Sagrades Escripures com a obres inspirades.

La Mare de Déu també és molt important per a vostè...

La Mare de Jesús i el seu espòs són l'exemple més clar i commovedor d'humilitat i de fe, als quals cadascun de nosaltres hauríem de mirar cada vegada que l'ego s'imposa a la consciència.

L'he sentit dir que va plorar amb l'elecció del papa Francesc.

Sí, em vaig commoure fins a les llàgrimes amb les primeres paraules del papa Francesc, probablement perquè la meua ànima ha reconegut en aquest home una ànima abocada cap al Bé. I el Bé, com tothom sap, sempre commou. Hi ha coses que no es poden explicar amb les paraules, perquè les paraules no poden explicar l'Amor. El Bé no necessita paraules, al contrari, diria que és enemic de les paraules. El papa Francesc, de fet, és un home de poques, paraules essencials; més aviat és un home de fets. En resum: el papa Francesc és, segons el meu entendre modestíssim, un home de Déu.

Quines són les perifèries a les quals se sent cridat Andrea Bocelli? Se sent evangelitzador quan canta o compon?

Tots nosaltres som portadors d'un missatge amb la nostra vida. Tots som cridats a evangelitzar; és a dir, a comportar-nos segons la nostra consciència. I també a deixar-nos evangelitzar: és a dir, a seguir l'exemple d'aquells que són més dòcils que nosaltres a la Paraula de Déu que està escrita a foc en la consciència de cadascú.

Es va fer famós a Espanya, ja fa molts anys, amb aquell entrañable *Vivo por ella*. Què li dona la música que l'atrau fins al punt de no poder-ne prescindir?

La música és per a mi, des de sempre, una necessitat, un bàlsam, un aliment de l'esperit, un regal al qual no sabria renunciar fàcilment.

Fa poc va visitar Barcelona fra Alessandro Brustenghi, conegut a Itàlia com el «tenor de Déu». Què opina de la irrupció d'alguns religiosos, també sor Cristina, en el món de la música, sacra i profana?

Per quina raó els religiosos no haurien de cantar o tocar i fer-ho potser per a una gran audiència? El que compta és la intenció. Quan la intenció és pura, l'acció que és la seva conseqüència també és pura.

Vostè també se sent una mica el tenor de Déu?

No m'agraden les definicions ni les etiquetes, especialment quan a més esmenten el bon Déu. Tots pertanyem a Déu: cantants o metges, obrers o científics. Tots som criatures de Déu i amb això en tinc prou!

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAL 1)

TEMPS ORDINARI

(SALTERI: SETMANA 4)

JUNY

21. DIUMENGE

Diumenge XII de durant l'any, Verd.

Lectures: Job 38,1.8.11 / Salm 106 / 2 Corintis 5,14-17 / Marc 4,35-41

SANTORAL: Adolf, b.; Demètria, vg. i mr.; Lluís Gonzaga, rel.; Ramon de Roda, b.

22. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 12,1-9 / Salm 32 / Mateu 7,1-5. O bé: *Sant Paulí de Nola* (ML), Blanc; *Sants Tomàs More i Joan Fisher* (ML), Vermell.

SANTORAL: beat Innocenci V, p.

23. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 13,2.5-18 / Salm 14 / Mateu 7,6.12-14

SANTORAL: Agripina, vg. i mr.; Josep Cafasso, prev.; Zenó, mr.

24. DIMECRES

Naixement de Sant Joan Baptista

(S), Blanc. Lectures: Isaïes 49,1-6 / Salm 138 / Fets 13,22-26 / Lluc 1,57-66.80

25. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 16,1-12.15-16 / Salm 105 / Mateu 7,21-29

SANTORAL: Guillem, ab.; Oròsia, vg. i mr.; Pròsper d'Aquitània, b.

26. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 17,1.4-5.9-10.15-22 / Salm 127 / Mateu 8,1-4. O bé: *Sant Pelai* (ML), Vermell; Tarragona, Terrassa, Urgell i Vic: *Sant Josepmaria Escrivà de Balaguer* (ML), Blanc.

SANTORAL: David, erm.; Joan i Pau, mr.; beata Magdalena Fontaine, vg. i mr.; Perseveranda, vg.

27. DISSABTE

Fèria, Blanc. Lectures: Gènesi 18,1-15 / Salm Lc 1,46-55 / Mateu 8,5-17. O bé: *Sant Ciril d'Alexandria* (ML), Blanc.

SANTORAL: Ladislau, rei; beat Tomàs d'Orvieto, rel.; Zoile, mr.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Els deixebles arboraren una gran tempesta

Per interpretar l'evangeli, s'ha de conèixer a fons el text i sospesar les principals variants. En la present perícopa n'hi ha una, en aparença insignificant, que forneix la clau per a una interpretació correcta. Jesús proposa als deixebles de travessar a l'altra riba del mar de Galilea, cap a territori pagà. S'ha passat el dia explicant a la gent amb paràboles com entén ell el Regne de Déu. Però els deixebles estaven mancats de llum: «Aquell mateix dia, al capvespre.» L'acció de «deixar de banda la multitud i d'endur-se'l tal com estava en la barca» és discriminatòria i excloent, com precisa el Còdex Beza: «tot i que hi havia moltes altres barques en companyia d'ell». S'han apoderat de Jesús, per dissuadir-lo d'anar a l'altra riba i han marginat la multitud de seguidors que s'hi prestaven. «Es produí un fortíssim vent huracanant i les onades s'abalançaren contra la barca, fins gairebé omplir-se la barca.» No serà la primera vegada que és a punt d'enfonçar-se «la barca» oficial (triple menció), quan es bandegen les «moltes altres barques». La gran tempesta l'han arborada els deixebles. Ara és Jesús qui es desentén de la situació que ells han encrespat: «Es posà ell llavors a dormir a popa, sobre un coixí», a la vista de tothom. Òbviament, no han entès el sentit del gest i el desperten: «Mestre, ¿no et fa res que ens enfonsem?» Tant el vent com el mar estan endimoniats, però qui els ha enfrontat al projecte de Déu han estat els deixebles. Per això Jesús «S'aixecà» (aquest terme es traduirà més tard per «Ressuscità») «i conjurà el vent i el mar dient-los: "¡Emmudeix!" i "¡Calla!"» El que fa emmudir Jesús és el mal esperit dels deixebles. «El vent s'apaivagà i es féu una gran bonança.» La covardia i la manca de fe dels deixebles han posat en perill la missió. Plens de por es pregunten: «¿Qui és aquest, que fins i tot el mar i els vents obeeixen?» La senyoria de Jesús sobre els elements encrespats pels humans només es fa palesa als creients.

Lectures bíbliques

Diumenge XII de durant l'any

Lectura primera

Jb 38,1.8-11

Atura la insolència de les teves ones

Lectura del llibre de Job:

El Senyor, des de la tempesta, digué a Job: «¿Qui posà les portes que limiten la mar quan naixia plena d'insolència, i jo la vestia amb les boires i li donava, per bolquers, la nuvolada? Jo vaig retallar les seves vores i la vaig tancar amb portes i barrots, tot dient-li: Fins aquí et permeto de venir, no més enllà. Atura la insolència de les teves ones.»

Salm responsorial

106

Uns comerciants que s'embarcaren i es feren mar endins foren testimonis de les obres del Senyor, dels seus prodigis en alta mar.

R. *Enaltiu el Senyor, perdura eternament el seu amor.*

A una ordre seva es girà un huracà que aixecava grans onades: es veien al cel, es veien al fons, i, extenuats de mareig, no es tenien drets, no hi valia res la seva perícia. **R.**

En les seves penes cridaren el Senyor, i els salvà d'aquell perill: apaivagà el temporal i vingué la bonança, es calmaren les onades del mar. **R.**

I els va dur fins al port, plens de goig per la calma retrobada. Que reconguin els favors del Senyor, els prodigis que ha fet en bé dels homes. **R.**

Lectura segona

2Co 5,14-17

Ha començat un món nou

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, l'amor que el Crist ens té ens obliga: hem de reconèixer que un ha mort per tots. I és que tots han mort, però ell ha mort per tots, perquè els qui viuen no visquin ja per a ells mateixos, sinó per a aquell que ha mort per tots i ha ressuscitat. Per això nosaltres, des d'ara, ja no valorem ningú per la seva condició mortal, i si en altre temps havíem valorat així el Crist, ara ja no ho fem. Aquells qui viuen en Crist són una creació nova; tot el que era antic ha passat, ha començat un món nou.

Al-leluia

Lc 7,16

Ha aparegut entre nosaltres un gran profeta, Déu ha visitat el seu poble.

Evangelí

Mc 4,35-41

Qui deu ser aquest que fins el vent i l'aigua l'obeeixen?

Lectura de l'evangeli segons sant Marc:

Glòria Monés

Un dia, cap al tard, Jesús diu als deixebles: «Passem a l'altra riba.» Deixaren, doncs, la gent, i se l'endugueren en la mateixa barca on es trobava. Vora d'ells seguien també altres barques. Mentrestant s'aixecà un temporal de vent tan fort que les onades queien sobre la barca i s'anava omplint. Jesús era a popa, dormint amb el cap reclinat en un coixí. Ells el criden i li diuen: «Mestre, no veieu que ens enfonsem?» Jesús es desvetllà, renyà el vent i digué a l'aigua: «Calla i estigues quieta.» El vent amainà i seguí una gran bonança. Després els digué: «Per què sou tan porucs? Encara no teniu fe?» Ells, plens de gran respecte, es preguntaven l'un a l'altre: «Qui deu ser aquest, que fins el vent i l'aigua l'obeeixen?»

Sense autenticitat cristiana, no hi ha autenticitat litúrgica

Mercè Solé

Membre de l'ACO i del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona (msoletey@gmail.com)

Alguna vegada he tingut la sensació que, potser inconscientment, dipositem sobre l'Eucaristia dominical expectatives que resulten difícils d'acomplir, entre d'altres motius perquè sovint resulten contradictòries: que sigui solemne i emotiva, que contingui algun element sorprenent, que sigui breu —sobretot l'homília—, participada, estèticament ben cuidada. Per assolir-ho s'intenta promoure la participació, una bona preparació de l'ambient, de la música, de les lectures, etc., esprenent la imaginació i la creativitat al màxim. Ara bé, aquesta bona i imprescindible feina per part dels equips de litúrgia no sempre aconseguix treure'ns la sensació de rutina, que solem viure negativament. Ho volem tot nou, tens, impactant, acostumats com estem a l'ús i abús d'espectacles de consum sempre en recerca de novetat, a l'espectacle continuat de les televisions, al ritme veloç de la nostra activitat quotidiana. Tendim a plantejar-nos l'Eucaristia com un espectacle i a oblidar que l'Eucaristia (i tota la litúrgia) està més directament relacionada amb la nostra vida cristiana de cada dia que no pas amb l'horeta setmanal de trobada i que, a més, la litúrgia és espai de trobada amb la comunitat real i imperfecta i amb Jesucrist. No ho controlem tot, doncs, ni tot depèn de nosaltres. La litúrgia és relació, i

potser no té tant a veure amb l'estètica com amb el cultiu autèntic de l'amor. De vegades les excel·lents retransmissions des de Montserrat (que bé que celebren!) podrien fer-nos oblidar que l'Eucaristia és trobada amb una comunitat potser envellida, potser infidel, que tal vegada no canta o canta malament, però que és la nostra. Les retransmissions animen i estimulen, són un bon exercici, però cal també que hi hagi la prosaica comunitat real.

Sense autenticitat cristiana, no hi ha litúrgia de debò. Intueixo que en la mesura que sapiguem posar l'accent en l'estimació als qui ens envolten, i particularment als qui més ho necessiten, la nostra expectativa litúrgica canviarà, perquè viure l'Evangelí transforma el món, però sobretot ens transforma a nosaltres mateixos. Segurament la vida mateixa viscuda en plenitud, el silenci, la gratuïtat i un cert esperit contemplatiu pacifiquen la nostra forma d'aproximar-nos als misteris que celebrem i també ens fan menys dependents de formalismes.

A les nostres comunitats hi ha un munt de gent que viu intensament aquest amor, amb totes les dificultats, omissions, infidelitats, descobertes,

regals i alegries que comporta: a casa, amb la família, a Càritas (la vida espiritual que genera Càritas hauria de tenir un lloc rellevant a la comunitat!), a la feina, a les entitats del barri, fent política o fent sindicalisme, o en la pròpia vellesa i malaltia. Hauríem de trobar la manera d'expressar això mateix en la seva diversitat i riquesa en els nostres espais celebratius, perquè l'Amor que celebrem no és un ens abstracte sinó que comprèn i integra els amors en concret que vivim. És tot un repte per a la litúrgia, que de vegades viu empresonada pel formalisme, amb l'excusa de la tradició i que centra la major part de la celebració en qui la presideix. El liturgista Andrea Grillo, però, diu que la veritable tradició és tradició renovada des de l'actualitat. Caldrà trobar la manera de fer-ho.

En qualsevol cas, i a banda del desenvolupament concret de les celebracions, viure amb autenticitat la nostra fe comporta que reduïm les expectatives en el celebrant, en l'estètica o en els altres, perquè la celebració ja la portem «posada» de casa. Potser és aquesta *l'actuosa participatio* que es deia al Concili.

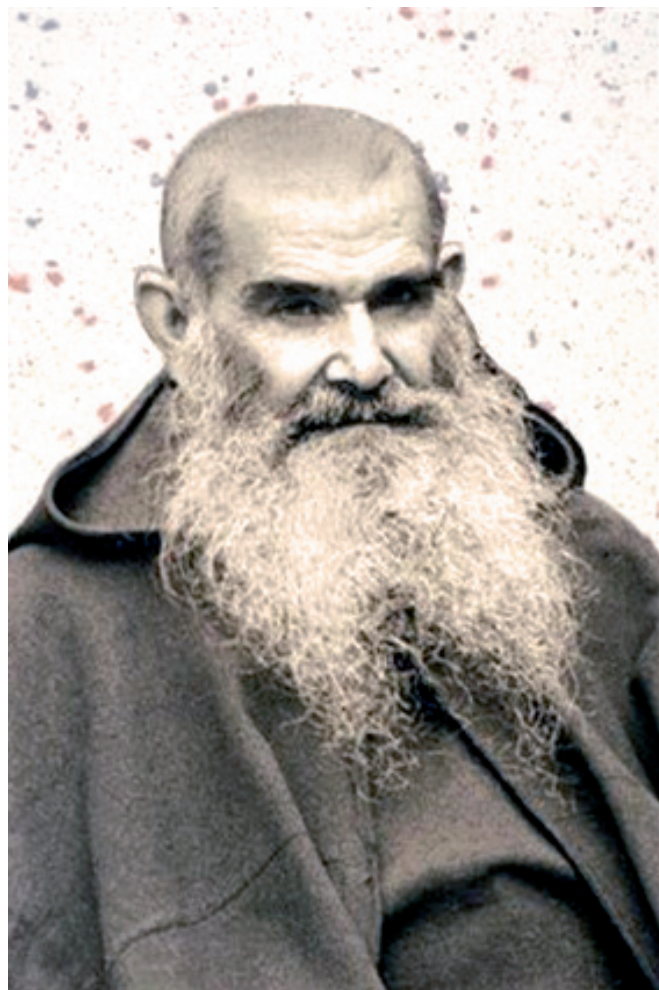
De tota manera, acabo de fer aquest escrit i m'adono que estic lluny d'acomplir el que jo mateixa predico. M'hi esforçaré. Una mica.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Beat Jaume de Ghazir

- ✓ Nascut a Ghazir, el Líban, l'any 1875
- ✓ Caputxí que va obrir escoles i va predicar pel Pròxim Orient
- ✓ Fundador de les Franciscanes de la Creu del Líban
- ✓ Va morir a Beirut l'any 1954
- ✓ Beatificat el 2008 per Benet XVI

El Pròxim Orient sempre ha estat una zona amb una comunitat cristiana dinàmica i molt diversa, amb la presència de l'Església catòlica, l'ortodoxa i altres Esglésies orientals.

El nostre beat d'avui, Jaume de Ghazir, de nom de pila Yaaqub el-Haddad, pertanyia a una família catòlica. Mentre era a Egipte exercint de professor en una escola cristiana, va sentir la crida a la vida religiosa i va tornar al Líban per entrar als caputxins. El 1898 va emetre els vots i el 1901 va ser ordenat sacerdot. Des del convent de Beirut on va ser destinat va treballar intensament per obrir escoles i orfenats, sobretot a les zones rurals, i va mostrar la seva predilecció pels pobres i els malalts. A part va construir un centre per acollir pobres i també sacerdots malalts que va posar en mans de les Franciscanes de la Creu del Líban, congregació fundada per ell. I encara, mantenint-se fidel al carisma del seu orde, el beat Jaume de Ghazir va predicar incansablement la paraula de Déu per diversos llocs del Pròxim Orient i sobretot de la seva terra natal, cosa que li va valdre el sobrenom d'apòstol del Líban.

«Convindria crear un espai universitari»

El cardenal Lluís Martínez Sistach va participar en la conferència internacional

Ramon Ollé

El cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, acaba d'arribar de Florència, on ha participat els dies 8 i 9 de juny en la conferència internacional *Orient-Occident, diàlegs de civilitzacions*. Ha estat organitzada per la Comunitat de Sant'Egidio i la Universitat d'Al-Azhar del Caire. Per primera vegada algun dels elements més significatius del món islàmic han compartit en una ciutat europea els seus punts de vista sobre Orient i sobre l'islam.

Com valora aquesta conferència des del punt de vista d'un diàleg obert per poder construir una entesa millor entre tots dos mons?

El valoro molt positivament. Hem de tenir molt present que aquesta conferència internacional de Florència ha estat organitzada per la Comunitat de Sant'Egidio i per la Universitat d'Al-Azhar, del Caire. El seu rector és també el gran imam de la mesquita del Caire, Ahmad al-Tayyeb, i té un pes moral elevadíssim en el món islàmic. Veiem que cal fer quelcom per crear una autèntica convivència Orient-Occident amb un ric diàleg cristianisme i islam. La temàtica de l'encontre era precisament diàlegs de civilització entre Orient i Occident. La participació de líders religiosos i qualificats representants del món islàmic obeïa al desig de respondre a la petició que sorgeix del món oriental i europeu, d'escriure una pàgina nova en la història de les relacions entre aquestes dues civilitzacions. Hem escoltat veus molt autoritzades que han parlat de la necessitat d'arribar a una millor entesa entre Orient i Occident. Ha estat un encontre per superar la resignació davant d'un món dividit per la por, pels prejudicis, per la violència, per tal de donar vida a un nou inici en les relacions entre Orient i Occident.

Quins problemes es presenten en el moment d'intentar apropar les realitats sociològiques, culturals i religioses que representa l'Orient i l'Occident? I quines solucions se'n deriven?

Els fets esdevinguts a França els dies 7-9 del gener passat i la realitat de l'anomenat Estat Islàmic, entre d'altres, posen en el primer pla de l'actualitat un dels aspectes del nostre encontre sobre la convivència entre Orient i Occident en un món global: les relacions entre cristianisme i islam. Una dificultat important consisteix en el desconeixement que al nostre continent tenim de l'islam i de la diversitat de grups que hi ha al món islàmic. Per això cal que hi hagi un esforç de conèixer-se més i millor, mútuament. El gran imam d'Al-Azhar en la seva intervenció va parlar de la importància de conèixer-se, citat en el verset sagrat. Això significa cooperar i comunicar-se els dons, no és la lluita, ni el domini ni l'exclusió. És necessari que Occident entengui l'islam i que l'islam entengui la civilització d'Occident.

El cardenal saluda Ahmad Al-Tayyeb, gran imam de la Universitat d'Al-Azhar.

Després dels atemptats de París, molts imams han fet una crida a la pau i han obert les portes de les mesquites per trobar-se i parlar amb la gent.

Quins trets comuns de pensament i d'acció han estat aportats per aquests experts líders dels seus respectius mons religiosos i quina ha estat la proposta específica feta per vostè?

En la meva intervenció, he ofert quatre pistes per al diàleg de cara a aconseguir la convivència positiva i enriquidora entre cristianisme i islam. La primera pista és anar a les respectives fonts de les nostres creences. És un retorn a les fonts, als textos inspirats per Déu. Sembla necessària la reinterpretació dels textos de l'Alcorà des del context cultural actual. L'Església ha fet el treball hermenèutic de la Bíblia. Cal anar als místics de cada religió, ja que ells ens porten a Déu, a allò essencial, a la fe en un Déu bo i font de bondat, un Déu clement i misericordiós. Els místics són els intèrprets més valuosos del sentit de cada creença i de cadascuna de les tradicions religioses. Sabem que això és un treball a llarg termini.

La segona pista consisteix en l'esforç d'explicar-se per tal de poder conèixer millor la realitat de l'islam. D'alguna manera ja he parlat d'això abans. La tercera pista és crear una tradició de convivència. En aquest sentit cal fer compatible la fe islàmica amb els valors

occidentals que cada vegada són més universals. Hi ha uns valors humans fonamentals que ens han d'unir als creients de totes les religions. És necessari que a cada país es respectin els drets fonamentals de la persona i especialment el dret a la llibertat religiosa.

Davant de la mobilitat humana universal, els estats han de demanar que es posi en pràctica el principi de la reciprocitat en relació amb el respecte als drets humans. La reciprocitat és una actitud del cor i de l'esperit que ens fa capaços de viure, arreu del món, amb els mateixos drets i deures.

La quarta pista consisteix a ajudar les autoritats civils en la gestió del pluralisme religiós de les nostres societats i en un context de llibertat religiosa.

La religió i el diàleg interreligiós és una de les barreres o cismes entre la cultura occidental i l'oriental?

Penso que no. És més, considero que la religió ben entesa i el diàleg interreligiós no són fronteres, sinó ponts que uneixen en molts aspectes els seus membres. Aquí convé recordar un text d'un document del Concili Vaticà II, sobre les religions no cristianes. El text diu que «l'Església no refusa res del que en aquestes religions no cristianes és veritable i sant». El document ens diu que «no podem invocar Déu, Pare de tots, si ens neguem a portar-nos fraternalment amb alguns homes creats a imatge de Déu». I demana també que els cristians mantinguem el diàleg i la col·laboració amb els seguidors d'aquestes religions. En l'encontre de Florència hi ha hagut un clima de fraternitat, respecte i diàleg per part de tots. Un diàleg franc i obert, que no ha evitat els obstacles, però que no ha impedit explorar les vies de la col·laboració i de l'apropament entre les dues civilitzacions.

Com es fa compatible la fe islàmica amb els valors occidentals i com caldrà replantejar un conjunt de valors que ho siguin per a tots

El cardenal, assegut al costat d'Andrea Riccardi, fundador de la Comunitat de Sant'Egidio.

interreligió»

«Orient-Occident, diàlegs de civilitzacions»

plegats de manera que puguin ser un comú denominador de convivència?

Aquesta és la qüestió. Tanmateix quan parlem de valors occidentals, cal que siguin autèntics valors humans. Cal preguntar-nos quins valors té Europa avui. Les arrels cristianes del nostre continent gairebé no es reconeixen. L'ideal dels pares de la Unió Europea té molt poc a veure amb els valors actuals que donen pas a l'economia per damunt de la convivència social. Considero que cal respectar les mútues identitats, la qual cosa demana també viure arrelats a les fonts de la pròpia identitat. Per aconseguir un autèntic diàleg cal que els dialogants tinguin consciència de la seva pròpia identitat i la valorin, perquè si un sap molt bé qui és i l'altre no sap qui és ni valora la seva identitat, és fàcil que per part d'aquest hi hagi dues reaccions que no són les degudes: o empassar-s'ho tot o refusar-ho tot.

Tant en l'islam polític com en l'identitari i en l'espiritual, hi ha una voluntat de diàleg interreligiós o la mateixa religió en fomenta el tancament?

Vaig indicar tres tipus d'islam. L'islam identitari, l'islam polític i l'islam espiritual. Penso que els seus seguidors tenen actituds diferents respecte del diàleg interreligiós. Concretament, l'islam espiritual són persones que volen viure la seva religió i que estan contentes de viure a Europa. No volen envair res, sinó que aspiren a viure en pau amb els cristians i membres de les altres religions.

Ara que a Occident està creixent el nombre de persones que professen l'islam (256 oratoris a Catalunya, la tercera confessió del territori), quina ha de ser l'actuació o postura de l'Església catòlica en aquest sentit?

És l'actuació que ens ha indicat el Concili Vaticà II i que he exposat abans. Hem de mantenir un autèntic diàleg interreligiós i crear un clima de fraternitat i convivència. Cal realitzar accions conjuntes de caire social i humanitari. A Barcelona tenim el Grup de Treball Estable de Religions (GTER), que és

Encaixada de mans amb Ghazi bin Muhammad bin Talal, conseller particular del rei Abdullah II de Jordània

una plataforma de diàleg interreligiós i que fa ja deu anys que s'ha creat. A Barcelona tenim el temple del Patriarca Abraham, construït amb motiu dels Jocs Olímpics de 1992. Aquesta memòria del gran pare dels creients és una icona de la civilització de la convivència entre els descendents d'Abraham, els fills d'Isaac i els fills d'Israel.

A Catalunya, com s'hauria de fomentar la cultura de l'encontre de la qual sempre parla el Papa entre l'islam i el catolicisme? I com s'hauria de traslladar aquesta trobada a les escoles, a les associacions, als partits polítics i als agents socials que d'alguna manera tenen influència entre els ciutadans?

Convindria crear un espai universitari interreligiós de reflexió i d'estudi. En el món islàmic algunes universitats mantenen un lideratge en l'elaboració del pensament de l'islam en la faceta religiosa, política, cultural, social i científica. A Europa no existeixen aquests llocs interuniversitaris permanents d'intercanvi d'experiències i estudis amb un objectiu acadèmic per crear i impulsar un coneixement compartit que ajudi les bones relacions Orient-

«És necessari que a cada país es respectin els drets fonamentals de la persona i especialment el dret a la llibertat religiosa»

«L'islam espiritual són persones que volen viure la seva religió i que estan contentes de viure a Europa. No volen envair res»

Occident. L'objectiu podria consistir en aquests eixos: 1) El coneixement i la difusió de noves formes de pensament entre islam sociològic i el sistema de les societats occidentals; 2) Propostes de cooperació internacional en els aspectes tècnics, científics i econòmics; 3) Desenvolupament de línies de pensament social per establir sistemes de convivència compartida.

Hem pogut comprovar en aquesta conferència com la religiositat és un fenomen que creix arreu del món mentre que en alguns països d'Europa es pretén un laïcisme actiu. Però ens ha sorprès la postura del Dr. Manuel Castells i la del mateix imam Al-Tayyeb obrint perspectives noves a un diàleg fecund on el fet religiós no pot ser separat de la vida de les persones i de la pròpia identitat de les societats. Com valora aquests punts de vista i què creu que cal fer per entendre que també el fet religiós és part essencial de la vida humana i de la identitat dels pobles?

Ho valoro molt positivament. El nostre occident europeu ha anat canviant l'antropologia, a diferència de la resta del món. Aquí no es valora com cal la religió i no es considera la persona humana amb una dimensió de transcendència religiosa. Això és una dificultat per crear una autèntica i positiva convivència entre el cristianisme i l'islam. El mateix laïcisme, molt accentuat en els nostres països, fa que la dimensió religiosa no es consideri que té dret de ciutadania en la convivència social, infravalori les religions i dificulti que aquestes ajudin a la realització de les persones i de l'assoliment més ple del bé comú. El nostre temps necessita les religions. Es va coincidir que calia continuar aquests «encontres de civilització» que afavoreixen el diàleg i la pau.

El gran imam del Caire manifestà que havíem treballat contra els promotors de la violència, contra aquells que volen que l'Occident romanguí Occident i que l'Orient romanguí Orient, sense trobar-se mai. Es preguntà si serà possible que un dia el colom de la pau plani entre Orient i Occident unint-los novament. El Mediterrani, mar de tants encontres i de tants sofriments, no ha de ser el llac d'una nova guerra freda entre Orient i Occident. En aquest sentit, Andrea Riccardi afirmà que Orient i Occident són diferents, però les diferències no eliminen tot el que ens uneix: la geografia, la proximitat mediterrània, les arrels i la responsabilitat envers el futur.

Ràdio Estel

es mou amb tu!

Disponible a:

App Store

Google play

Descarrega't ja la nostra aplicació per a dispositius mòbils

Tarragona

L'obra es representarà en tres escenaris

25è aniversari de la Passió de Sant Fructuós

L'obra tracta sobre el martiri del bisbe Auguri i els seus dos diaques.

A la necròpolis es podran seguir els costums funeraris dels primers cristians.

Joan Boronat
Tarragona

Els dies 10, 11 i 12 de juliol es representa a Tarragona una obra teatral basada en fets reals esdevinguts l'any 259 (fa 1.756 anys). Es tracta del martiri del bisbe de la ciutat, Fructuós, i dels seus diaques Auguri i Eulogi, cremats vius a l'amfiteatre de Tarraco, durant la persecució dels emperadors Valerià i Gal·liè. Coincidint amb el 25è aniversari de la primera representació de la Passió, el gener del 1990 a la catedral de Tarragona i posteriorment a l'amfiteatre romà, sota l'organització de l'Associació Cultural Sant Fructuós, enguany aquest espectacle que combina teatre i pedagogia es representarà en tres espais diferents, tal com ja es va fer l'any 2000.

Segons el president de l'Associació Cultural Sant Fructuós, Andreu Muñoz Melgar, «es tracta de connectar aquesta història verídica que es fonamenta sobre unes actes originals documentades a partir de la segona meitat del segle III fins al segle IV, i transportar-les als seus espais arqueològics naturals».

Per a l'actuació, l'entitat organitzadora compta amb un pressupost de 26.000 euros, amb el suport econòmic d'institucions com l'Ajuntament de la ciutat, la Diputació de Tarragona o la Generalitat de Catalunya, a més de la pròpia Associació, la qual disposa d'un valuós actiu com és el voluntariat.

La primera part de la Passió es representarà a l'imponent marc de les voltes del circ romà, on s'escenificarà l'arrest dels tres màrtirs, i a l'inici es projectarà

un audiovisual que contextualitzarà històricament la representació teatral. A més, per primer cop la representació s'oferirà de forma bilingüe, català-castellà, pensant en el públic d'arreu de l'Estat.

A l'amfiteatre es representarà (només dissabte a les 22.30 h) el martiri del bisbe i els diaques. Els diàlegs seran en llatí, subtitulats en català i en castellà. Una de les grans novetats és un impressionant *mapping* que es projectarà a l'arena de l'amfiteatre. Mostrarà imatges del passat d'aquest monument «que ajudaran a entendre la seva evolució al llarg del temps», segons Muñoz. Posteriorment el *mapping* passarà a ser propietat del Museu d'Història, fet que valora molt positivament el seu director, Lluís Balart, atès que «amb aquest material podrem oferir visites nocturnes».

El diumenge al matí, a la necròpolis paleocristiana, escenari on van ser enterrats els cossos dels màrtirs tarragonins, els més antics constatats a la península Ibèrica, es recrearà la seva inhumació. Seguidament l'espectador recorrerà aquest espai cementiri d'època antiga i podrà presenciar el ritual i els costums funeraris dels primers cristians.

La capacitat de l'amfiteatre és per a 800 persones i per als passis del circ i la necròpolis s'organitzaran 10 grups de 80 persones. El preu de l'entrada dona dret als tres espais museogràfics, i també per als que ho vulguin, a una visita guiada el dissabte dia 11 al matí, al conjunt tardoromà de Centelles, en grups superiors a 10 persones.

TROBADES D'ANIMADORS DE CANT PER A LA LITÚRGIA

MONTSERRAT ESTIU DE 2015

PROGRAMA

- Animació i direcció del cant popular per a la Litúrgia.
- Estudi de repertori.
- Ponència sobre un tema d'interès pastoral i litúrgic.
- Participació a la Pregària i a l'Eucaristia del Santuari.

Direcció musical

- I Trobada del 27 de juliol a l'1 d'agost / **ESTEVE COSTA**
- II Trobada del 3 al 8 d'agost / **MERCÈ CANO**
- III Trobada del 17 al 22 d'agost / **LLUÍS VILAMAJÓ**

A totes les trobades, instructors adjunts

PONÈNCIA

"La música litúrgica en un temps de represa.
100 anys de moviment litúrgic"
per **JAUME GENÉ**

Allotjament

- A l'hostatgeria del monestir. Places limitades. Si les places disponibles queden sobrepassades, es farà saber als interessats on poden adreçar-se.

Condicions

- Exercir l'animació i la direcció del cant en la Litúrgia, o almenys preparar-s'hi.
- Tenir 17 anys com a mínim, o estar avalat per algú que se'n faci responsable.
- Tenir coneixements musicals.

TROBADA GENERAL

Associació Josep Climent
Parròquia de Santa Maria de la Salut (Castelldefels)
24 i 25 d'octubre del 2015

Matrícula: 315 euros.

Termini d'inscripció: 3 de juliol del 2015.

Informació: Secretaria d'Animadors de Cant per a la Litúrgia.

08199 MONTSERRAT (Barcelona) — El Bages —.

Tel. 938 777 766 / Fax 938 777 762.

a/e: trobadescant@abadiamontserrat.net

www.trobadesanimadorsdecant.cat

UNA VIDA CONTIGO

DES DE 1917

Roca ha estat sempre al teu costat tenint cura de tu i dels teus perquè el bany sigui un espai fonamental per compartir grans moments de vida. Per això, ara més que mai, volem seguir al teu costat perquè et tornis a enamorar del teu bany.

RENOVA LA VIDA
DEL TEU BANY

Roca

A la teva botiga Roca o a
reformaconroca.es

Un poble rar, com una «clau»

Joan E. Jarque i
Jutglar
Fundador de
«Catalunya Cristiana»

L'escena de Pau de Tars a l'Areòpag d'Atenes (Ac 17), cap a l'any 50 de la nostra era, s'ha anat repetint en la història i és de plena actualitat avui, en uns escenaris i uns actors diferents. El cas és paradigmàtic. Pau parla de religió, del «Déu desconegut que no és lluny de ningú de nosaltres» ja que «en ell vivim, ens movem i som», i fins cita els poetes grecs: «Nosaltres també som del seu llinatge.» L'audiència és nombrosa i atenta. Ara, quan Pau els parla d'un home que Déu ha ressuscitat d'entre els morts «alguns es van posar a riure», d'altres li digueren «sobre aquest punt ja t'escoltarem un altre dia».

La lliçó és diàfana. Com Pau aleshores, l'Església que avui presideix en la caritat el papa Francesc, en l'areòpag del món globalitzat, té una «paraula pròpia» a dir. Si la diu, ja ha dit tot el que havia de dir. Si no la diu, no val gaire res tot el que pugui dir.

Si se'ns demanés la frase que, amb poques paraules, ens identifica als cristians, l'adequada seria aquesta: som un poble, una gent rara que creiem que hi ha un mort vivent; i si se'ns demanés precisar-ho, afegiríem: Jesús de Natzaret, mort crucificat en temps de Ponç Pilat, ha ressuscitat i viu entre nosaltres... I acceptaríem que algú somrigués, condescendent. I, encara més, ens alegraríem que el Senyor obrís el cor (Ac 16,14) de la Lídia, del Dionís, de l'Àquila d'aleshores i... dels Chesterton, Maritain i Stein del segle passat perquè ens fessin cas (*ibid.*).

L'Església no té altra raó de ser. Anar «per tot el món i anunciar la bona nova de l'evangeli a tota la humanitat» (Mc 16,15). La bona nova que Jesús, el Crist, mort, ha ressuscitat per la salvació del Món, de tots els homes i és vivent en l'Església que ell ha fundat.

És un anunci dramàtic. A frec del sarcasme. De la broma de mal gust; d'aquí la riallada dels grecs i el somriure displicent d'una certa intel·lectualitat d'avui, sobretot entre nosaltres.

Tanmateix l'home d'avui viu acarant constantment al fet tan imprevisible com ineludible de la mort. I, ni que la mentalitat moderna s'escarrassi, a contracor, a considerar-la «natural», resta, tossuda, essent aquell «natural» que, foragitat per la finestra, t'entra al galop per la porta. La ciència, encara, ens informa que l'Univers ha començat fa tretze mil set-cents milions, i un dia, llunyà però cert, col·lapsarà. L'existència de cadascú, ho sabem prou, s'escola en el temps i l'Univers està clos en el seu temps. Per a un condemnat a mort només hi ha una bona notícia: que viurà. Davant de la bona nova de l'evangeli, o t'hi rebel·les, o te'n rius... o t'hi confies: hi creus. Hi creus perquè

on ens pot portar la natura i la cultura ja ho sabem: a la mort individual i col·lectiva.

Així doncs, si l'Univers que coneixem, i la vida de cada home en ell, és tancat a pany i forrellat, no és gens estrany que la clau que se'ns ofereix, la que obre la Porta (Jn 10,9), sigui «estranya». Pere de Betsaida, conseqüent, en nom dels dotze acceptarà la raresa de la clau que Jesús ofereix: menjar la seva carn i beure la seva sang, a «qui anirem, només tu ens parles de vida eterna» (Jn 6,68). I Pau ensenyarà

L'Església del papa Francesc només té dues claus per parlar de vida eterna: la d'unes veritats fantàstiques i la d'uns valors sorprenents

d'acord amb els dotze que el matrimoni cristià és un gran misteri, com la unió de Crist amb l'Església (Ef 5,32); i allò que Déu ha unit que l'home no ho separi (Mt 19,6).

L'Església del papa Francesc, avui, com la de Pau i Pere, fa dos mil anys, només té dues claus per «parlar de vida eterna»: la d'unes veritats «fantàstiques» perquè no es troben al final de cap raonament (Mt 16,17); la d'uns valors «sorprenents» perquè capgiren els càlculs usuals (Lc 17,33). A G. K. Chesterton el va fascinar el caràcter sorprenent i fantàstic de l'Evangeli. Davant de la boira dels «herètics» es va decidir per l'«ortodòxia». Amb la seva traça gràfica va deixar escrit i és vàlid avui: «La fe cristiana és sobretot la filosofia de les formes i l'enemiga de qualsevol nebulositat. Una clau és, abans que res, una cosa que

té una forma, una cosa que depèn enterament de la conservació de la seva forma. Després, la forma d'una clau és, i ho ha de ser, una forma més aviat fantàstica. Un salvatge que no sabés què és una clau experimentaria la més gran de les dificultats per endevinar el que pogués ser. I és ben bé una cosa fantàstica, perquè, en un cert sentit, és quelcom arbitrari. I finalment, ja que la clau és necessàriament la còpia d'un model, el seu prototip era molt minuciós» (*L'home anomenat el Crist*).

El Déu culpable

Josep Gil i Ribas
Prevere

No sé si heu llegit un breu article, publicat recentment en un diari del nostre país i signat per Josep Ramoneda, amb el títol *Caïn*. Comença amb una referència al mal, entès com a abús de poder, i amb afirmació categòrica: l'Antic Testament és el millor manual sobre el poder mai escrit. Déu és totpoderós. El poder és projectat en la seva expressió més absoluta i autèntica. Descriuint com exerceix Déu el poder, el Llibre instrueix els poderosos, prepara els altres per a la servitud voluntària i atorga al poder legitimitat divina d'origen.

No vull discutir a l'il·lustre articulista la seva interpretació del poder i de la seva legitimitat divina. És una interpretació, però n'hi ha d'altres. La seva manera d'entendre i de donar a entendre l'escena dramàtica de Caïn i d'Abel, en el començament del llibre del Gènesi, en qualificar d'arbitrarietat l'acció de Déu que accepta l'ofrena d'Abel i rebutja la de Caïn, oblida, si més no, el sentit del mite, tan ben estudiat, entre altres, per Ricoeur. No em sembla adient a la cultura reconeguda de l'articulista la manera com enllesteix i despatxa la figura enigmàtica de Job, en culpar Déu d'arbitrarietat abso-

luta: la disposició de Job al sacrifici, a l'obediència, no serveix de res. Segons l'articulista, Déu desplega sobre ell la seva arbitrarietat, tan infinita com el seu poder.

El darrer paràgraf de l'article em sembla el més preocupant, quan comença dient que la teologia cristiana ha donat un nom al caprici de Déu: la gràcia. La teologia cristiana no diu això. La teologia cristiana continua parlant de «poble escollit», però no li dona el sentit que li atorga l'articulista, el qual diu que la tria que Déu fa d'una persona o d'un poble és l'argument amb què es legitima la crueltat de Déu, la manca de compassió davant les tragèdies dels homes, la irracionalitat que funda la fe, per tal com la creença obre la vida al principi fonamentalista: puix que Déu existeix tot està permès. Sóc el primer a lamentar que aquesta comprensió de Déu i del seu poder hagi produït tants mals i en continuï fent. Però la «gràcia» no és això. La «gràcia» és amor gratuït, no merescut, que permet una de les experiències més humanes i més humanitzadores possibles i que obre la porta a la compassió universal. Només els qui han estat estimats d'aquesta manera són capaços d'estimar tothom d'aquesta manera. El Déu que jo conec és el que en la creu de Jesús ha estat reduït a la màxima impotència, perquè, ni tan sols estimant, és capaç d'aturar els cops de martell que el crucificaren.

Adéu a La Formiga d'Or

Tanca la reconeguda llibreria del centre de Barcelona especialitzada en llibre religiós

Eduard Brufau
Barcelona

Barcelona ha vist com en els darrers anys li desapareixien botigues històriques, moltes d'elles de trajectòria centenària. Davant de l'onada globalitzadora —de la mà de cadenes internacionals que cada vegada fan més idèntics els centres de les grans ciutats— aquests establiments emblemàtics donaven personalitat pròpia a la capital catalana. Una de les darreres botigues centenàries que ha hagut de tancar és La Formiga d'Or, que tot i ser generalista sempre havia tingut molt en compte el llibre religiós.

El darrer director de la llibreria, Bernat Fàbregues, explica que «les causes del tancament són unes grans inversions que vam fer sis anys enrere i la baixada constant de les vendes. A més, sabíem que en pocs anys ens augmentarien el lloguer. Però una cosa ha de quedar clara: estem molt orgullosos de la feina feta. Sabem que la ciutat de Barcelona fins ara tenia al seu cor una de les millors llibreries d'Europa.» El seu pare i director anterior, Pere Fàbregues, afegeix que «l'èxit del Portal de l'Àngel fa inviable mantenir-hi una llibreria. Podríem dir que aquest carrer, i d'altres, fan que el comerç tradicional mori d'èxit.»

Una trajectòria amb personalitat

Bernat Fàbregues valora molt positivament tot el recorregut de La Formiga d'Or: «Només pel fet d'haver aguantat 130 anys la trajectòria de la llibreria ja ha estat excepcional. Ha estat una llibreria que s'ha anat adaptant sempre als nous temps; els últims 20 anys ha fet 3 ampliacions i l'última va fer que fos un espai preciós on tots els clients que hi entraven es quedaven meravellats. Hem aguantat fins on es podia, però actualment en aquest tipus de carrer ja és molt difícil tenir-hi un negoci familiar, i menys de llibres.»

El seu pare també valora molt positivament la trajectòria de la llibreria: «Ha estat un referent a la ciutat de Barcelona i ho va ser també per al món de parla castellana amb l'edició de la seva revista durant els primers cinquanta anys. Tenia subscripcions arreu, i el seu arxiu fotogràfic és encara apreciat i consultat. Sempre va ser una llibreria general, malgrat que la forta dedicació al llibre religiós la va classificar com a llibreria religiosa. També va ser curiosament l'editora del Catecisme de l'Església catòlica en català i bilingüe. Fins i tot durant la dictadura no va deixar de difondre'l, recolzat per algun bon canonge de la catedral. No conec cap altre cas que, sense fer soroll ni escarafalls, seguís venent i reeditant en català, en temps tan complicats.» Pel que fa a l'època més recent, Fàbregues afirma que «la col·laboració amb els nous socis, Happy Books, ha fet possible arribar fins avui amb tota l'esplendor».

Pere Fàbregues també ens explica la seva experiència al capdavant de

Agustí Codinach

La Formiga d'Or: «Sempre vaig tenir en compte el pensament del bisbe del moment, i em va quedar gravada una conversa amb el cardenal Jubany, en què comentàvem la necessitat de cultura religiosa. Va valorar que era més necessari tenir una llibreria general on entrava tothom, en la qual es pogués trobar un bon assortiment de llibre religiós.» Fàbregues recorda amb una il·lusió especial els anys del Concili Vaticà II: «Vaig tenir la sort de començar a col·laborar a La Formiga d'Or durant el Concili. Va ser una època de gran esplendor per a aquest tipus de llibre, que ens arribava traduït d'altres llengües i que tenien un gran predicament entre els capellans i també entre els seglars que vivien amb intensitat l'esplet de publicacions. La Formiga d'Or es va adaptar amb il·lusió i empena a aquesta obertura.»

El futur del llibre

La crisi econòmica i encara més les noves tecnologies han posat en dificultats serioses tot el sector del llibre, des de les editorials fins a les llibreries. Segons fa saber Bernat Fàbregues «en els últims cinc anys el món editorial ha vist disminuir un 40% les vendes. La suma de la crisi general i la del sector fa que moltes llibreries hagin de tancar. El futur del sector, doncs, el veig molt complicat ja que el suport de la lectura cada vegada és més tecnològic. Si hi afegim que la pirateria està de moda i les administracions no apliquen sancions, l'afectació cada vegada serà pitjor.»

El seu pare és d'una opinió semblant i veu complicada la situació actual: «No crec que sigui una crisi passatgera. Més aviat es dibuixa com un nou sistema estructural i en aquest cas el llibre passa a ser un objecte de consum de segon ordre. Es pensava en la venda del llibre electrònic com una possible entrada d'ingressos, encara que menors, en què el llibreter tingués una comissió. Però

guda que anirà empentint el sector, deixant-lo en un grup residual. Les generacions futures estan molt vinculades als aparells electrònics, i la seva forma de viure és d'un culte a la immediatesa que es veu reflectida en l'ús desmesurat del mòbil. Aquestes estones que es dedicaven a la lectura estan desapareixent. Una gran part de gent fa servir el temps per jugar o per comunicar-se, i deixen de banda la lectura, que demana esforç i reflexió. Tot i que saben que s'aprèn més fins i tot d'una novel·la, cauen en el fàcil joc i això no hi ha qui ho aturi. Quedaran llibreries, però menys, i més precàries pel que fa al negoci.»

Reflexionant sobre la rapidesa d'aquests canvis, Pere Fàbregues conclou: «Nosaltres creïem en la possibilitat de tenir una gran llibreria i per això la vam ampliar a quasi mil metres, amb una reforma important i molt cara. I això només ho fas si tens confiança en el futur. Va ser poc abans de la crisi i hem aguantat prou temps. Ara ens ha tocat tirar enrere, perquè les ofertes que tenen els propietaris de locals com el nostre fan inviable competir-hi. Val més tancar aquest local amb dignitat i sense deutes. No tanquem l'empresa, seguim amb la llibreria de la catedral... i Déu dirà.»

la realitat és que la pirateria fa molt difícil la supervivència de les llibreries, i també dels autors.»

«La venda de llibres en format paper seguirà, però amb una cai-

Netejant, posem tots els sentits.

I ajudant als altres, també.

Després de 25 anys, LUNET és molt més que una empresa de neteja: som el partner de confiança en facility services dels nostres clients. Els oferim fins a 6 serveis diferents: **Neteja, D+D+D, Serveis Auxiliars, Jardineria, Manteniment** i, ara també, **Càtering**. I tot de forma totalment personalitzada i propera. Per això, netejant posem tots els sentits. I ajudant als altres, també. Perquè des de LUNET SOLIDARI contribuïm a netejar el món de pobresa, malalties, marginació... donant suport a projectes promoguts pels nostres clients, amb qui compartim valors. Si també vols ajudar entra a www.lunet.es o www.caritasbcn.org/ca/. Gràcies!

En col·laboració amb **Càritas** amigos de rimkieta
Un NO per a ningú.

NOVA ADREÇA
Carrer Can Pi, 17 3r (Abans Carretera antiga del Prat)
08908 l'Hospitalet de Llobregat (BARCELONA)

El secret de la volta de la Sixtina

L'obra de Miquel Àngel podria ser un homenatge al descobriment d'Amèrica

Jaume Aymar i Ragolta
Director

Miquel Àngel Buonarroti (Caprese, Arezzo, 1475) sens dubte va tenir notícia de la descoberta d'Amèrica. El 1492 tenia 17 anys, fou l'any en què fugí de Florència i s'instal·la a Venècia. A partir d'abril de 1493 la carta de Colom a Lluís de Santàngel donant la notícia del descobriment, mercès a la impremta, s'expandeix per tot Europa: al que seria Itàlia va causar gran impressió la notícia de la descoberta. En una xilografia publicada a Florència el 1493, sobre descobriments espanyols, hi veiem el rei d'Aragó observant com Colom desembarca a les Índies. Miquel Àngel la va poder veure. Quan setze anys després Buonarroti va pintar el sostre de la Capella Sixtina (1508-1512) ja s'havien produït els quatre viatges de Colom al nou continent.

Pico della Mirandola (1463-1494) era artífex d'una reflexió filosòfica i espiritual que conjuminava el misticisme antic, la filosofia grega, el judaisme i el cristianisme. Alfil màxim del lliurepensament, va topar amb les ires vaticanes i va impressionar l'emocional i passional Miquel Àngel. S'ha dit que el pintor transformà el sostre de la Sixtina en un testimoni perenne de l'originalíssim i herètic ensenyament de Pico. Hernando Colón, fill de l'Almirall, tenia també obres de Pico della Mirandola, i va comprar els seus *Opera omnia* el 1512 a Roma. El seu epitafi és enigmàtic: «Aquí jau Pico della Mirandola: el Tajo, el Ganges, fins i tot els Antípodes saben la resta.»

Colom i Miquel Àngel van ser tots

Imatge de la volta de la Capella Sixtina pintada per Miquel Àngel (1508-1512).

dos probablement terciaris franciscans. La grandiosa imatge del profeta Jonàs ocupa un lloc destacat de la volta de la Sixtina, just en línia recta del Crist Jutge que pintaria anys després en el Judici Final. La desproporció entre Jonàs i Jesús és evident. El llibre de Jonàs forma part de l'Antic Testament. Es va posar per escrit al segle VIII aC. Narra una història que comença quan Jonàs va ser enviat per Déu a profetitzar a Nínive. Durant la travessa marítima el vaixell va patir una gran tempesta. Els mariners creien que era culpa de Jonàs i el van llançar al mar, on se'l va empassar una balena. Després d'uns dies de meditació, la balena el va vomitar en una platja perquè pogués seguir les ordres de Déu. El Nou Testament veu una prefiguració de la mort i resurrecció de Jesús, ja que Jonàs va estar tres dies al ventre de la balena i va tornar a la vida. La història, doncs, és un signe de la misericòrdia divina.

Els paral·lelismes entre Jonàs i Cristòfol Colom són importants. L'Almirall es creia també un enviat de Déu. Nauxer en el decurs de la seva vida va patir, com Jonàs, diversos naufragis i amotinaments. És sabut que el 13 d'agost de 1476 la nau on viatjava Colom va naufragar en una batalla entre mercants genovesos i naus corsàries i aquest arribà nedant a les costes de l'Algarve. Des d'allà va partir a Lisboa, a la recerca de l'ajuda del seu germà Bartomeu i d'altres coneguts. Durant el primer viatge els mariners es van amotinar. El 2 de gener de 1504 els expedicionaris de Colom es van tornar a amotinar a causa de la manca d'aliments. Davant d'aquesta situació de precarietat, Colom ordeix una enganyifa per tal d'aconseguir aliments dels indígenes: amb l'ajuda de les taules

El grandios Jonàs de la Capella Sixtina (1511).

La creació d'Adam. Capella Sixtina (c.1511).

astronòmiques d'Abraham Zacuto preveu un eclipsi de lluna el 29 de febrer gràcies al qual aconseguirà el desitjat menjar.

Vegem què en diuen dos experts en les pintures de l'artista, R. Doliner i B. Blech: «El resum del missatge de l'artista —un profeta hebreu anomenat "colomba" assegut en la vertical sobre l'altar del Papa— ha substituït el colom cristià que es representa generalment i que alça la mirada cap a l'única font de llum, relacionant d'aquesta manera cabalísticament, en virtut de la seva posició de misericòrdia (*chessed*), el món material i aquell diví. En una sola imatge Miquel Àngel uneix art i religió, tradició hebraica i tradició cristiana, ràbia i misericòrdia, cel i terra» (R. DOLINER-B.BLECH, *I segreti della Sistina. Il messaggio proibito di Michelangelo*).

«Després de la creació del món no hi ha esdeveniment més gran que el descobriment d'Amèrica», va escriure l'historiador Francisco López de Comara el 1552.

El panell central de la volta, el més reproduït, representa la Creació de l'home. La imatge de Déu Pare, amb el dit estès, com certes representacions del descobridor, està com volant amb rapidesa i enmig d'un grup de persones, cap a l'esquerra de l'espectador, és a dir, cap a orient, cap a les Índies. Allí apareix un home ajagut que és Adam, però que pot ser també l'home primordial, el bon salvatge. Colom explica a Santàngel: *Andan todos desnudos, hombres y mugeres, así como sus madres los paren...* (...) també diu que era *gente bien dispuesta y de hermosa estatura*. La Capella Sixtina és plena de despullats.

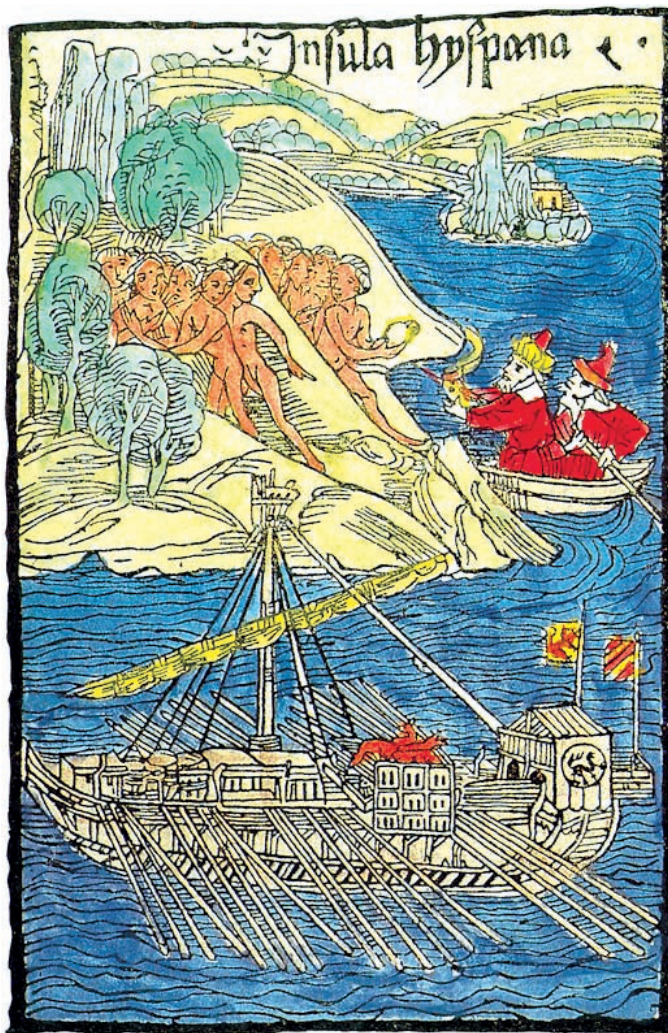
La idea del viatge és present en els profetes i les sibil·les de la Capella Sixtina. Cristòfol Colom va escriure *El llibre de les Profecies* (1504): *La Sacra Escritura testifica en el Testamento viejo, por boca de los profetas, y en el nuevo por nuestro redentor Jhesu Christo, qu'este mundo a de aver fin; los señales de cuándo esto aya de ser diso Mateo y Marco y Lucas; los profetas abundantemente también lo avian predicado (...) sé que si la Iglesia estudiara cuidadosamente el texto sagrado y las profecias sagradas de Sibila. Miquel Àngel va pintar a la volta de la Sixtina els profetes Daniel, Ezequiel, Jeremies, Joel, Jonàs, Isaïes i Zacaries.*

L'enigmàtica sibil·la Dèlfica (1509).

Retrat de Cristòfol Colom, pintat per Sebastiano del Piombo, protegit de Miquel Àngel.

Xilografia que il·lustra la carta de Colom a Santàngel (Florència, 1493).

La carta de Colom a Lluís de Santàngel, donant la notícia del descobriment, es va expandir per tot Europa

La idea del viatge és present en els profetes i les sibil·les de la Capella Sixtina

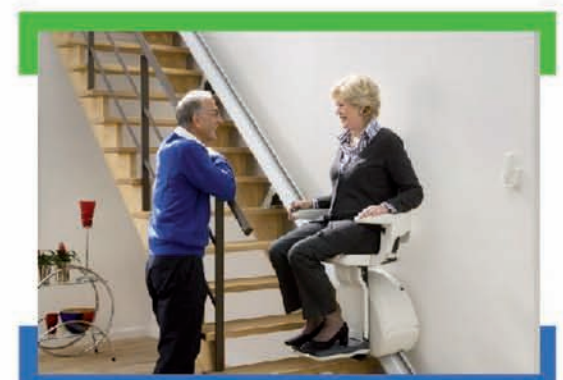
I les sibil·les Cumana, Dèlfica, Eritrea, Líbica, Pèrsica.

En resum, la volta de la Capella Sixtina és un homenatge al descobriment d'Amèrica. Poc podia imaginar Miquel Àngel que cinc-cents anys després, sota aquella volta, seria elegit un Papa procedent d'aquell Nou Món del qual ell havia sentit parlar i l'havia fet somniar.

IMPULSA
salvaescales

www.salvaescales.cat

93 422 41 71

La forma fàcil i econòmica de pujar i baixar tot tipus d'escaleres. Pressupost gratuït. Truqui'ns ara i sol·liciti informació sense compromís 93.422.41.71

Actualitats científiques

El projecte anglès d'un nou parc eòlic

Benvingut sigui! Ens en podem congratular, perquè, com prou sabem, cada vegada més es fa urgent l'increment d'energies renovables. La notícia és que fa uns dies el secretari d'Estat del Regne Unit va firmar l'autorització que dona permís per a la construcció del complex *Dogger Bank Creyke Beck*, que serà el parc eòlic més gran del món. Se situarà a 131 km de Yorkshire, a la costa est d'Anglaterra.

Aquesta nova instal·lació de molins aerogeneradors serà gairebé quatre vegades més gran que el gran complex London Array, anglès també, que es troba a 20 km de la costa de Kent, amb 175 aerogeneradors, que proporcionen 630 megawatts de potència, i que fins aquest moment ja era el conjunt d'aquest tipus més gran del món. El que ara faran els britànics és superar-se, i molt, a si mateixos. Hi ha quatre empreses implicades en la nova construcció: RWE, SSE, Statkraft i Statoil. En una primera fase es faran dos grans conjunts contigus amb més de 400 aerogeneradors que ja dona-

Parc eòlic de London Array, situat a l'estuari del Tàmesi.

ran 2.400 megawatts, que sumen el suficient per subministrar electricitat a dos milions de llars, atenent al seu consum ordinari.

La construcció del *Dogger Bank Creyke Beck*, que exigirà la construcció de pilars ancorats a 30 metres de profunditat podrà crear uns 4.750 nous llocs de treball a temps com-

plet, cosa també important per a la disminució de l'atur. I, a més a més, d'una altra banda, per fabricar els aerogeneradors amb les turbines, ja s'ha fet el pressupost que arriba a uns 420 milions d'euros, que vol dir que la inversió per fer la instal·lació on es fabricaran és de les més grans que mai s'hagin fet en aquest sector.

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Si les previsions es compleixen, el gran parc eòlic estarà a ple rendiment el 2022.

Això que fan els anglesos és un exemple que cal tenir en compte. I també imitar-lo. Pel que fa a Europa en general no podem dir mal: l'any 2014 el 80% de les noves instal·lacions elèctriques van ser d'energies renovables, cosa que cal agrair i els molins eòlics van aportar ja el 43,7% de la nova capacitat elèctrica de la Unió Europea. La casa nostra què? El panorama no és gaire afalagador. A Espanya la potència eòlica instal·lada durant el 2014 només ha estat de 27,5 megawatts més, o sigui 14 corresponents a un parc eòlic de Galícia, 11,5 a la illa del Hierro (Canàries) i 2

a aerogeneradors aïllats. Per què tan poca cosa? Segurament ja ho sabeu: el govern de l'Estat ha reduït els ajuts i ha suprimit primes per a les noves instal·lacions. No anem per bon camí. Hi ha uns objectius comunitaris que per al 2020 caldria haver complert. Esperem que els responsables no els oblidin...

Gent de casa

Tadeu Amat, bisbe de Monterrey

Parlàvem fa dues setmanes de Josep Sadoc Alemany, el dominicà vigatà que va ser el primer bisbe de Monterrey i ocupà, en la seva creació, l'arquebisbat de San Francisco de Califòrnia. Dèiem que fou substituït per un altre català, Tadeu Amat. Ara ens toca parlar-ne, alhora que constatem que la tasca dels clergues catalans a la zona fou continuada i molt meritòria durant segles. És un punt de la història poc conegut.

Tadeu Amat i Brusi havia nascut a Barcelona el 31 de desembre del 1811, en plena guerra del Francès. Poc en sabem de la seva infantesa, però de ben jove va ingressar en la congregació de la Missió, de Sant Vicenç de Paül. L'any 1835, després de la crema de convents i amb les lleis desamortitzadores, va marxar a França.

Allà acabà els estudis i s'ordenà de prevere a París el 1837. Va marxar a Amèrica el 1838, concretament a Nova Orleans. Allà fou rector del Saint Charles Borromeo Seminary, a Filadèlfia, entre el 1847 i el 1848.

El 1854 va substituir el vigatà Alemany i va ser nomenat bisbe de Monterrey, però ràpidament s'adonà del decreixement de la

Quadre de Tadeu Amat i Brusi a la Missió de San Fernando.

Joan Pallarès-
Personat
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

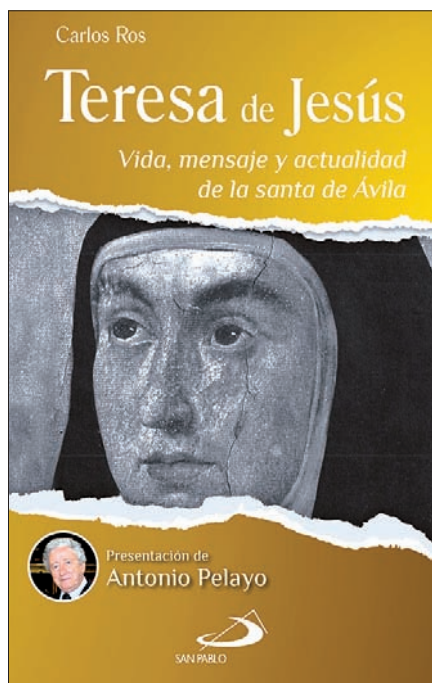

ciutat senyorial en detriment de Los Angeles, que mostrava una gran puixança. El 1855 va assolir el permís de la Santa Seu per traslladar-s'hi. L'any 1859 la diòcesi passà a anomenar-se Monterrey-Los Angeles; per tant, Tadeu Amat fou el primer bisbe de Los Angeles.

Entre el 1869 i el 1870 participaria en les sessions del Concili Vaticà I. Al llarg de trenta anys, les seves fundacions foren nombroses, per exemple la catedral de Santa Vibiana, fundada el 1876, i una llarga obra pedagògica en escoles i assistencial en asils i altres establiments. Realment treballava de valent per tal que la gent rebés l'educació i l'assistència que li calia.

Va morir sent bisbe, en ple exercici de les seves funcions, el 1878. Va lliurar la vida amb total abnegació al capdavant d'una seu difícil, Los Angeles. El seu successor també seria un català, Francesc Mora i Borrell, osonenc com el seu antecessor.

CARLOS ROS
Teresa de Jesús. Vida, mensaje y actualidad de la Santa de Ávila
Editorial San Pablo, 2015, 176 pàg.

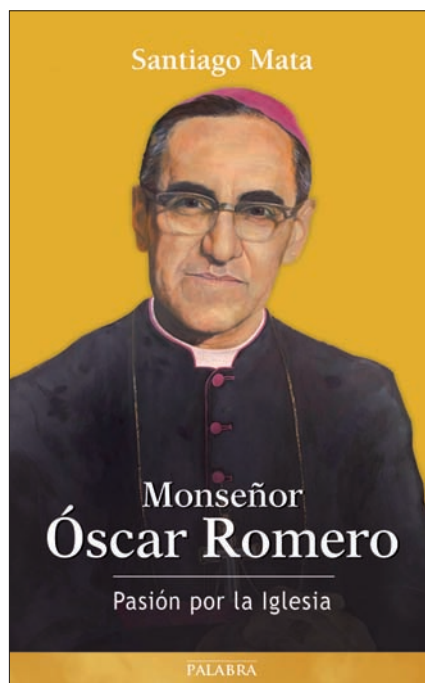
Aquesta obra ofereix un triple apropament a santa Teresa de Jesús. En primer lloc, narra la seva vida, en un relat que presenta totes les dades, dates, persones i circumstàncies històriques per conèixer la trajectòria de la santa. Tot seguit explica el seu missatge, sintetitzat en el poema *Nada te turbe*. Finalment, glossa l'actualitat perenne de la seva figura i els escrits de la primera doctora de l'Església.

JOSÉ I. GONZÁLEZ FAUS
Confío. Comentario al Credo cristiano
Editorial Sal Terrae, 2015, 158 pàg.

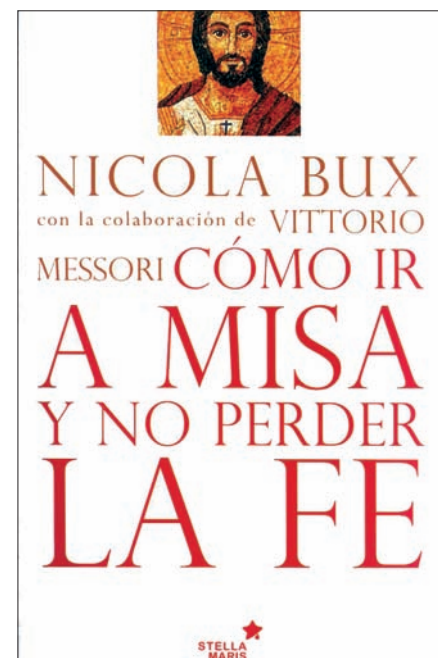
Aquest comentari al Credo del teòleg José I. González Faus complementa un llibre anterior seu: *Heresias del catolicismo actual*. L'autor desgrana en aquestes pàgines els articles del Credo. De l'acceptació de l'oferta de l'amor de Déu als éssers humans brolla una actitud de confiança radical que capacita per estimar i orienta en aquella direcció tota la vida humana.

SANTIAGO MATA
Monseñor Óscar Romero. Pasión por la Iglesia
Ediciones Palabra 2015, 542 pàg.

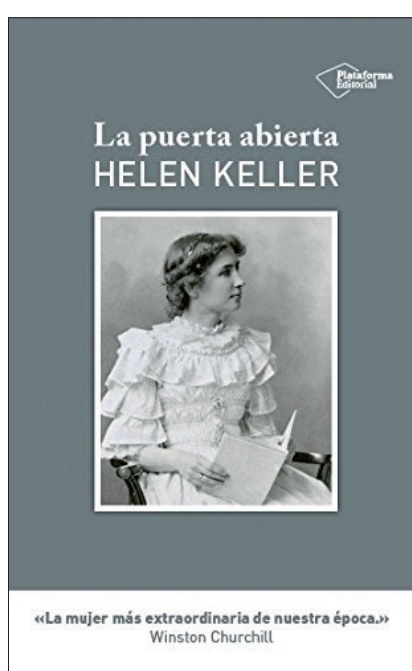
Mons. Óscar Romero (1917-1980) és el primer bisbe màrtir d'Amèrica. Des del 1977, en els seus tres anys com a arquebisbe de San Salvador, es va guanyar el sobrenom de «la veu dels sense veu». Les seves crides contínues al diàleg perquè els rics no s'aferressin al poder i els oprimits no optessin per les armes no van tenir efecte. Va ser assassinat per agents de l'Estat el 23 de març del 1980.

NICOLA BUX i VITTORIO MESSORI
Cómo ir a misa y no perder la fe
Editorial Stella Maris, 2015, 252 pàg.

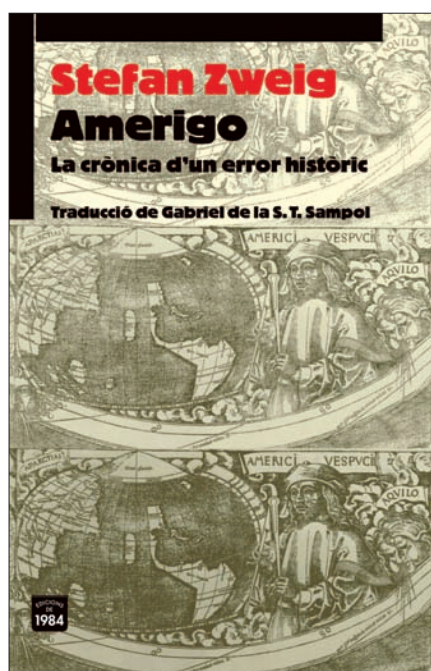
La missa és la gran desconeguda, fins i tot per a molts catòlics practicants. Fa quaranta anys, sant Joan Pau II observava: «Es nota de vegades una comprensió molt limitada del Misteri eucarístic.» Aquest llibre explica en un to divulgatiu però rigorós, no només què és la missa i la seva història, sinó també com han d'anar-hi els creients i què no és lícit fer o deixar de fer en la seva celebració.

HELEN KELLER
La puerta abierta
Plataforma Editorial, 2015, 128 pàg.

Marcada des de la infància per la ceguesa i la sordesa, Helen Keller va ser capaç de superar, amb l'ajuda abnegada de la mestra Anne Sullivan, tots els obstacles fins a esdevenir una pensadora, oradora, escriptora i activista política de prestigi internacional. Les seves ànsies de viure i la seva fe l'han convertit en un exemple de superació personal i de compromís sociopolític.

STEFAN ZWEIG
Amerigo. La crònica d'un error històric
Edicions de 1984, 2015, 128 pàg.

Amèrica es diu «Amèrica» per culpa de tota una sèrie de casualitats, errors i malentesos. Es tracta de la història d'un home, Amerigo Vespucci, el qual, per un viatge que mai no va fer ni mai no va afirmar haver fet, va aconseguir la immensa glòria que el seu nom arribés a ser el d'un continent. Alguns han absolt Vespucci d'haver usurpat aquest honor, però d'altres no l'hi perdonen.

ANTONIO MUÑOZ MOLINA
Como la sombra que se va
Editorial Seix Barral, 2015, 536 pàg.

El 1968 Martin Luther King va ser assassinat. Durant el temps que va estar en fuga, el seu assassí, James Earl Ray, va passar deu dies a Lisboa mirant d'aconseguir un visat per a Angola. Obsessionat per aquest individu i gràcies a l'obertura recent dels arxius de l'FBI sobre el cas, l'escriptor Antonio Muñoz Molina reconstrueix el crim, la fugida i la captura, però sobretot les seves passes per Lisboa.

TIAN RIBA
Mas i Junqueras, dos capitans i un sol timó
Edicions Pòrtic, 2015, 212 pàg.

En què s'assemblen Artur Mas i Oriol Junqueras? Què és el que els diferencia? El periodista Tian Riba ha estudiat a fons aquests dos polítics contemporanis (l'origen social, la formació acadèmica, les conviccions personals i polítiques, els reptes a curt i llarg termini...) i ha aconseguit traçar un retrat molt fidedigne de tots dos personatges dins del seu context social i polític.

Crítica literària

Jesús contra la dictadura del diner

Aquest breu llibre del teòleg José Antonio Pagola és una petita joia que té la virtut de colpir l'ànima, que ens posa al davant el repte del seguiment de la Bona Nova de Jesús en un món sotmès a la gran dictadura del Diner. Dictadura implacable que comporta la degradació de la política i condemna a la misèria creixents sectors de la població mundial.

Comença així la reflexió de Pagola: «La història de la Humanitat es troba en aquests moments atrapada per un sistema economicofinancer generat bàsicament pel capitalisme neoliberal. Alimentat pel desig insaciable de riquesa, aquest sistema ha pervertit l'economia, perquè allò que cerca ja no és la producció dels béns i serveis necessaris per a la comunitat humana, sinó l'acumulació de riquesa en mans de les minories més poderoses de la Terra, cosa que fa impossible posar les bases polítiques i ètiques de qualsevol projecte de governança mundial.»

El Diner s'ha convertit en un ídol que, per subsistir, exigeix cada vegada més víctimes i deshumanitza cada vegada

JOSÉ ANTONIO PAGOLA
Jesús i el diner
Editorial Claret, 2013, 54 pàg.

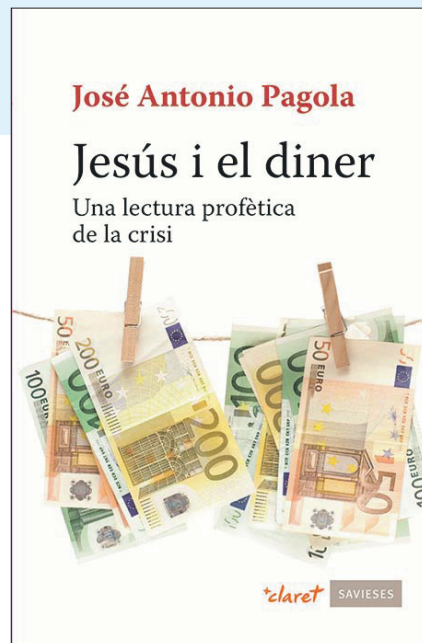
més els qui li rendeixen culte. Els grans poders financers sempre senten la necessitat de tenir-ne més i creuen que hi tenen dret. S'esborren de l'horitzó tots els altres drets. Tot queda sotmès a la producció de més riquesa per als més poderosos. El teòleg prossegueix la seva anàlisi de situació fins a arribar al fons, i afirma que la crisi actual no és només una crisi economicofinancera. És una crisi d'humanisme, una crisi d'humanitat que afecta, amb variants i matisos, a tota la Humanitat. Perquè és gairebé tot Occident (i potser també gran part d'Orient) el que està sotmès a un sistema objectivament inhumà, en el qual la raó ha quedat segregada. «La raó ja no es pregunta pels fins, no es parla del sentit que té la història de la Humanitat ni de quin és el lloc de l'ésser humà a la Terra.»

Enmig d'aquest panorama de crisi, de devastació de l'esperit humà, que se sent impotent davant la invasió abassegadora del sistema, Pagola presenta la figura de Jesús i es recolza en la força resistent, i alhora transformadora, del seu missatge, que no és pròpiament una doctrina religiosa, sinó una experiència profètica. El que Jesús aporta a tota la Humanitat és un horitzó nou per a afrontar-nos a la Història, és un nou paradigma per humanitzar la vida dels homes sobre la Terra. «Un marc per construir un món més digne, just i feliç, des de la confiança i la responsabilitat.»

Podem dir que Jesús irromp en la Història com una crida a viure de manera alternativa experimentant, cadascú en el seu interior, la crida de Déu, Misteri últim de l'existència dels

Josep-Maria Puigjaner
Escriptor i periodista
jmpuigjaner@hotmail.com

humans amb intel·ligència i cor i, per tant, capaços de ser solidaris els uns dels altres i de generar unes societats més humanes.

Crítica cinematogràfica

Conducta, la bona educació

CONDUCTA

DIRECTOR: Ernesto Daranas.
INTÈRPRETS: Armando Valdés, Alina Rodríguez, Silvia Águila, Yuliet Cruz, entre altres.
MÚSICA ORIGINAL: Juan Antonio Leyva i Magda Rosa Galbán.
GÈNERE: drama social.
108 minuts.
Cuba, 2014.

El cinema cubà compta amb una llarga tradició de força narrativa des d'una estètica de l'austeritat, *Conducta* (2014) d'Ernesto Daranas (*Los últimos gaiteros de La Habana*, *Los dioses rotos* i *Bluechacha*) no decep. Es tracta d'un homenatge a les persones davant dels sistemes dels quals són víctimes. Un cant a la dignitat de cada ésser humà que compta amb l'educació com a mediació de resistència i recuperació.

Chala —el petit actor Armando Valdés broda un paper ple de naturalitat— té onze anys i una vida difícil. La seva mare, drogoaddicta i alcohòlica, més que tenir cura del seu fill necessita ser cuidada per ell. Per ajudar a sobreviure la petita família, el noi fa dues feines antagòniques, d'una banda entrena gossos per a les baralles amb apostes, i, de l'altra, cria coloms per vendre'ls. Malgrat tot, va a l'escola, on compta amb el suport incondicional de Carmela, una Alina Rodríguez que fa una

interpretació excel·lent d'una anciana i respectada mestra que acompanya el protagonista. Amb tot, aquest equilibri inestable es trenca quan la Carmela té un infart i ha de ser apartada de la seva classe de sisè curs. La substitueix la Martha (Miriell Cejas), una jove mestra que detecta els problemes de conducta del jove i rebel alumne i en proposa el trasllat a un centre especial.

Contra els que pensen que el direc-

tor fa una forta crítica al règim cubà, que també, cal afirmar que es tracta més aviat d'una reivindicació universal de la persona enfront d'un sistema que genera pobresa i exclusió i que sacrifica la llibertat per la imposició. Després de visionar *Conducta*, si alguna cosa ens queda clara és la dignitat de cada personatge, fins i tot dels que surten més mal parats en el drama. I com a referent, l'escola, baluard per a la reconstrucció dels pilars (família, escola, rigor i afecte) que permeten la forja del que és personal i del que és social.

La Carmela, el paradigma del magisteri, està bastant lluny dels recent mestres occidentals a la pantalla. No és ni la simplista Anne de la francesa/xovinista *La profesora de historia* (2014) de Marie-Castille Minton-Schaa, ni el pessimista François Bégaudeau a la premiada a Cannes *La classe* (*Entre les murs*, 2008), de Laurent Cantet. S'assembla més a *Profesor Lazhar* (2011) dirigida per Philippe Falardeau, un altre ensenyant dels marges que dona una lliçó d'humanitat.

Si Chala representa la possibilitat de

futur d'una infància maltractada per la marginalitat, la Carmela encarna el valor de la persona les opcions de la qual, malgrat la feblesa, són l'esperança de la societat. Amb els petits és la mestra que primer els estima i que tot seguit els ensenya i els exigeix. Amb els companys és l'exemple respectat i del qual en última instància aprenen. Amb la resta dels personatges és una instància ètica de contrast realista davant dels desconcerts i de les pors.

Els símbols també són importants. L'estampa de la Mare de Déu de la Caritat del Coure, la patrona de Cuba, és la reivindicació de la instància espiritual que permet sostenir les opcions ètiques de les persones enfront dels sistemes que anul·len. La lluita de gossos a mort apunta al drama d'una societat que margina, que manipula i que fa callar. I, com a contrapunt, el vol dels coloms mostra que sempre és possible triar un camí d'autenticitat.

Malgrat alguns serrells aïllats en el guió i unes quantes limitacions de realització, el resultat ha comptat amb premis a l'Havana Film Festival New York i al Festival de Cinema Espanyol de Màlaga, així com nominacions als premis Goya i Ariel del 2014.

Novament dels cinemes perifèrics ens arriba aire fresc fins i tot enmig del drama. Quan la tècnica fílmica i narrativa es posa al servei de la història i dels seus personatges, la humanitat preval sobre l'espectacle, l'autenticitat sobre l'estetització i els personatges secundaris en la realitat cobren en la ficció el veritable protagonisme que se'ls usurpa.

Peio Sánchez
Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

Des del carrer

Sor Isabel Guerra, monja cistercenca i pintora

«Pintar el papa Francesc és un repte apassionant»

Samuel Gutiérrez

Pinta, i amb molt de talent, des que ben just tenia ús de raó. La monja cistercenca Isabel Guerra (Madrid, 1947) no pot imaginar-se a ella mateixa sense una vocació, l'artística, que ha estat també sempre íntimament lligada a la seva vocació religiosa. Als 68 anys, després de gairebé 50 anys de vida monàstica a Saragossa, retratarà per primera vegada un Papa. L'encàrrec li ha arribat des de la Conferència Episcopal Espanyola amb motiu de la celebració del 50è aniversari de la seva creació.

Com pensa traslladar al llenç la personalitat desbordant del papa Francesc?

És un repte enorme! No és gens fàcil pintar algú amb aquesta personalitat i al mateix temps amb tantes facetes. Fins i tot en les seves expressions és molt canviant: de vegades està seriós i concentrat, i d'altres es mostra molt proper i somrient. Fer un resum de Francesc en una sola imatge és un repte apassionant que afronto amb molt d'amor i interès.

Encaixa bé Francesc amb la seva vocació de pintora de la llum?

Si la llum és alegria i esperança, el Papa és el personatge ideal. L'únic que he pretès sempre amb els meus quadres és transmetre aquesta meravellosa vida en la qual la llum és reflex de la Llum amb majúscules. La meua obra, ja sigui en pintura o fotografia, és un intent d'oferir al món un missatge de pau, de serenor, de descobriment de l'empremta de Déu en la quotidianitat... Per això el retrat del Papa partirà de la seva quotidianitat. M'encantaria que el retrat sigui capaç de transmetre aquesta joia de l'evangeli que tant predica i que encarna en la seva pròpia vida. Proximitat, afabilitat, somriure obert.

Suposo que haurà de trobar-se amb ell personalment...

Per a mi és molt important poder-lo veure cara a cara. Perquè no és el mateix veure'l a través de fotografies que trobar-te amb ell personalment. Només així es pot copsar l'íntangible, l'halo, la personalitat... A més d'estudiar-ne a fons la fesomia, a través sobretot de

les fotografies que ja ens està preparant *L'Osservatore Romano*, és gairebé imprescindible observar-lo també en persona. La impressió que em deixi en aquesta trobada, la petjada que gravi en el meu cor, marcarà la pauta del retrat. Tant de bo que el Senyor, que és qui en realitat ha suscitat aquest projecte, m'ajudi a no equivocar-me en la meua percepció i faci possible que aquesta pintura transmeti al món un missatge d'esperança.

Des de la clausura i el silenci, es pinta millor?

No l'hi sabria dir... El que és molt clar és que el monestir ofereix un ambient privilegiat de silenci, pau i bellesa que afavoreix la tasca pictòrica. En el silenci de la vida monàstica es conrea sobretot la mirada interior, tan important per a l'artista. Dins d'un mateix trobem la millor llum.

Tot i que soni una mica cursi, se sent sor Isabel Guerra un pinzell en mans de Déu?

[Riure]... És que jo no pinto amb pinzell, sinó amb espátula!

Rauxa

Contemplar la creació

La contemplació de la natura des d'una mirada pausada fa sortir l'home d'ell mateix i l'obre a la possibilitat del misteri. Per tal que aquesta obertura tingui lloc, el paisatge ha de deixar en el cor de l'home la petja d'una grandesa que se li imposa, d'una realitat que el supera i li fa sentir la seva petitesa. L'home ha de sentir admiració, fins i tot un cert temor, davant d'aquesta realitat exterior que el posa al seu lloc. En aquesta contemplació tard o d'hora acaba sortint la pregunta —no estrictament racional— pel perquè, és a dir, pel sentit del món i de l'home. És per aquest motiu que la mirada

contemplativa sobre la natura prepara el terreny per a la pregunta de pel qui, pel Déu cristià creador. Ara bé, aquest salt decisiu només és possible si l'home ha rebut prèviament —de la forma que sigui, però normalment mitjançant la predicació— la Paraula de Déu i l'ha acollida dins seu. Per ella mateixa, doncs, la contemplació de la natura no du necessàriament a la pregunta pel Déu creador i, en conseqüència, el cristià no pot fer servir la gran meravella de la natura com a prova irrefutable de Déu. Davant de la creació l'actitud del cristià no pot ser cap altra que contemplar-la i donar-ne gràcies a Déu.

Eduard Brufau

Pensant-ho millor

Francesc Riu,
salesià
President de la
Fundació Rinaldi

La família

Als qui seguim de prop els gestos i paraules del papa Francesc, no ens sorprèn que aprofiti totes les oportunitats que se li presenten per comunicar el seu pensament sobre les qüestions que són objecte del seu interès preferent. Una d'aquestes qüestions és la família. Està en procés la preparació de l'Assemblea General Ordinària del Sínode Episcopal sobre la Família que es realitzarà el mes d'octubre proper, i és normal que el Papa també se senti responsable de desvetllar inquietuds i sembrar idees que puguin donar fruits en el moment oportú. En aquest context té explicació que, després d'unes catequisis sobre el sagrament del Matrimoni, el 13 de maig passat encetés «una sèrie de reflexions sobre la vida de la família, la seva vida real, amb els seus temps i les seves circumstàncies». Va ser aleshores quan va tornar a insistir en aquelles tres paraules que, segons ell, «obren el camí per viure bé en família». Són aquestes: *permis*, *gràcies* i *perdó*. I va acabar la seva catequesi amb una invocació: «Que el Senyor ens ajudi a posar aquestes tres paraules en el lloc adient, en el nostre cor, a dins de casa i, també en la nostra convivència civil.» Aquella mateixa setmana, en la festa de l'Ascensió, va aprofitar la celebració de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials per subratllar els trets que mostren la família com «l'ambient privilegiat de la trobada en la gratuïtat de l'amor» i «el primer lloc on tots aprenem a comunicar». Després de recordar l'escena de la visita de Maria a Elisabet, en el Missatge el papa Francesc va al·ludir a la dimensió evangelitzadora de la família cristiana: «D'un "sí" pronunciat amb fe, en sorgeixen conseqüències que van molt més enllà de nosaltres mateixos i s'estenen pel món. "Visitar" comporta obrir les portes, no tancar-se en un mateix, sortir, anar a trobar l'altre. La família també està viva si respira obrint-se més enllà d'ella mateixa; les famílies que fan això poden comunicar el seu missatge de vida i de comunió, poden donar consol i esperança a les famílies ferides, i així fer créixer l'Església, que és família de famílies.» I acaba dient: «La família més bella és la que, amb el testimoni, sap comunicar la bellesa i la riquesa de la relació entre l'home i la dona, i entre pares i fills.»